

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VI-a ORDINARĂ – APRILIE 2013

Ședința din ziua de 11 aprilie 2013

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Dezbateri asupra ordinii de zi și aprobarea ei.
3. Dezbateră, aprobarea în primă lectură și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.24 din 28 ianuarie 2013 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizelor.
4. Dezbateră și adoptarea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.32 din 1 februarie 2013 cu privire la modificarea și completarea Codului fiscal (art.101²).
5. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.99 din 7 martie 2013 cu privire la ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană de stabilire a cadrului pentru participarea Republicii Moldova la operațiunile Uniunii Europene de gestionare a crizelor.
6. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.152 din 4 aprilie 2013 pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2013 nr.249 din 2 noiembrie 2012 (*art.1, 5, 9 ș.a.*).
7. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.151 din 4 aprilie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (*Legea cu privire la patenta de întreprinzător – art.3,18 ș.a; Codul fiscal – Titlul VII*).
8. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.153 din 8 aprilie 2013 pentru modificarea și completarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2013 nr.250 din 8 noiembrie 2012.
9. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.158 din 10 aprilie 2013 privind prelungirea termenului de activitate a Comisiei de anchetă pentru investigarea cazurilor de demolare și deteriorare, în perioada anilor 1993 – 2012, a unor monumente istorice incluse în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat.
10. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.305 din 8 februarie 2011 pentru modificarea articolului 27 din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază.
11. Dezbateră și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.3099 din 19 decembrie 2012 pentru modificarea și completarea Codului funciar (*art.36*).
12. Întrebările deputaților.

13. Prezentarea informației, la solicitarea domnului deputat Simion Grișciuc, cu privire la modul prin care SRL ”Garma-Grup” a obținut din Fondul Ecologic 25 de milioane de lei. (Raportor – Gheorghe Șalaru, ministrul mediului în exercițiu.)

14. Prezentarea informației, la solicitarea domnului deputat Simion Grișciuc, cu privire la acordarea a 250 de mii de lei din Fondul Ecologic pentru Primăria orașului Hîncești. (Raportor – Gheorghe Șalaru, ministrul mediului în exercițiu.)

15. Prezentarea informației, la solicitarea doamnei deputat Stella Jantuan, cu privire la procesul de optimizare a școlilor (cazul Gimnaziului din satul Valea Perjei, raionul Taraclia. (Raportor – Tatiana Potîng, viceministru al educației în exercițiu.)

16. Prezentarea informației, la solicitarea domnului deputat Ion Ceban, cu privire la măsurile întreprinse pe marginea încălcărilor prezentate în raportul Curții de Conturi privind audierea bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public în municipiul Chișinău în perioada anilor 2010 – 2011. (Raportor – Andrei Pîntea, Procuror General interimar.)

17. Prezentarea informației, la solicitarea domnului deputat Alexandr Petkov, cu privire la rezultatele sesizării referitor la intențiile domnului ministru al apărării Vitalie Marinuța de a vinde un lot de armament din dotarea Armatei Naționale. (Raportor – Andrei Pîntea, Procuror General interimar.)

18. Întrebări.

Ședința începe la ora 10.05.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Bună dimineața.

Rog să vă ocupați locurile dumneavoastră în sală, pentru a începe ședința plenului Parlamentului.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 91 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Greceanîi Zinaida, Ivanov Violeta, Lucinschi Chiril,

Stoianoglo Alexandru, Vlah Petru – în delegație; Muntean Iurie, Palihovici Liliana – la cerere; Apostolachi Iurie – din motive de sănătate; Godea Mihai, Guțu Ana.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Ședința este deliberativă. Rog să onorăm Drapelul Țării. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Cîteva informații atenției dumneavoastră. Întîii de toate, astăzi, 11 aprilie, este Ziua internațională a celor eliberați din lagărele de concentrare fasciste.

O a doua informație, stimați colegi, în perioada premergătoare a ședinței de astăzi a plenului Parlamentului și-a sărbătorit ziua de naștere colegul nostru domnul Ghenadie Ciobanu. Să-l felicităm și să-i dorim un foarte frumos „La mulți ani!” (*Aplauze.*)

Și ultima informație, stimați colegi: în atenția dumneavoastră: prin Hotărîrea Curții Constituționale nr.3 din 11 aprilie 2013 a fost validat mandatul de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, pe lista Partidului Liberal, al domnului Vadim Vacarciuc. Să-i spunem un bun venit noului nostru coleg și să-l felicităm, și să-i dorim mult succes. (*Aplauze.*)

Acum, stimați colegi, avem ordinea de zi pentru ședințele de astăzi și de mîine. O listă, lista de bază aprobată anterior prin votul deputaților Parlamentului aici, în plen. La fel, urmare a ședinței de ieri a Biroului permanent, comisiile parlamentare au propus o listă suplimentară de subiecte care să fie examinate în ședințele de astăzi și mîine.

Să vedem la aceste două liste, lista de bază și suplimentul, dacă sînt și alte propuneri sau sugestii.

Vă rog microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță – Frațiunea PLDM:

Comisia economie, buget și finanțe.

Domnule Președinte,

Rugăm ca, în lista de bază, mai întîi, proiectul de Lege nr.32 nu are avizul Guvernului, de aceea să fie retras de pe ordinea de zi. Nr.104 nu are raportul comisiei. Noi lucrăm cu producătorii agricoli, pentru a vedea care trebuie să fie elementele acestui impozit unic. De aceea, pînă cînd vom avea o claritate, Comisia încă nu are raportul, de aceea, tot rugăm să fie retras.

Nr.56 așteptăm scrisoarea de la Biroul Internațional „Cartea Verde.” De aceea, credem că examinarea acestui proiect de lege să fie făcută după ce primim răspunsul. De aceea, tot rugăm să fie retras. Și să fie, introdus în supliment, pe ordinea de zi proiectul nr.55. Raportul comisiei este pentru ambele lecturi, dar așteptăm avizul Guvernului, va veni săptămîna viitoare. De aceea, astăzi, votăm în primă lectură și, săptămîna viitoare, după ce avem avizul, vom fi gata și pentru lectura a doua. Dar pentru prima lectură e posibil să votăm și astăzi, nr. 55.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Doamna Inna Șupac – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Уважаемые коллеги,

Как вы все знаете, в эти дни молдавская общественность, европейская общественность отмечает 110-ую годовщину со дня известных событий, которые произошли здесь, в Кишиневе, известные как кишиневский еврейский погром. И в этой связи есть предложение, чтобы мы, депутаты Парламента, почтили жертв кишиневского еврейского погрома минутой молчания.

Domnul Marian Lupu:

Rog să ținem, stimați colegi, un minut de reculege.

(Se păstrează un minut de reculegere.)

Mulțumesc.

Microfonul nr.2.

Doamna Galina Balmoș – Frațiunea PCRM:

Noi propunem, repetat, includerea în ordinea de zi a proiectului de Lege nr.128 din 21 martie, care prevede: stoparea procesului de optimizare în sistemul de învățământ, revizuirea formulei de finanțare, revizuirea normativelor privind numărul de elevi în clase, respectarea principiilor autonomie locale și restabilirea atribuțiilor primăriilor în gestionarea instituțiilor de învățământ din teritoriu.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Ceban:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, stimați colegi, am aflat din știri că urmează a fi niște premii date deputaților de ziua de Paști și am aflat, cu stupoare, că această cifră se ridică la aproape un milion de lei, deci deputaților, Aparatului Parlamentului. După părerea mea și după părerea grupului nostru, este, cel puțin, cinic acest lucru, în momentul în care sînt atît de multe probleme în societate.

Tot ieri, am rămas stupefiat de faptul că a fost închisă Școala de hipoacuzi în Chișinău. Deci aș propune ca această sumă, care vrea să fie dată deputaților, Aparatului Parlamentului, să treacă în partea cealaltă. Să nu ne ocupăm de acest cinism elementar și banal, și, probabil, urît. Deci aceasta ar fi o propunere.

Și a doua propunere este privind includerea în ordinea de zi a proiectului nr.625 din 29.04.2012 cu privire la interzicerea partidelor politice, organizațiilor,

dar și a marșurilor unioniste. Deci acei care lucrează împotriva acestui stat nu au ce căuta în zona legală a acestui stat.

Și încă un proiect de lege, care ține de stoparea reformei în educație, deci proiectul cu nr.95, cerem repetat să fie inclus în ordinea de zi.

Vă mulțumesc mult.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Igor Vrenea – Frațiunea PCRM:

Reiterăm propunerea noastră de a include pe ordinea de zi proiectul nr.2533 care prevede modificarea componenței nominale a delegațiilor Parlamentului la unele organizații internaționale.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Anghel – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Noi reiterăm încă o dată inițiativa noastră de a invita Procurorul General interimar pentru audieri pe data de 18 – 19 aprilie. La adresarea noastră ... să răspundă la întrebările din adresarea noastră nr.52 din 29 martie curent, printre care este vorba și de: dosarul din 7 aprilie, situația criminogenă dezastruoasă din țară, cazul Sandulachi privind delapidarea a 400 de mii de euro împreună cu ministrul finanțelor Negruța, atacurile raider asupra mai multor instituții de stat, inclusiv a Băncii de Economii, procedura de achiziții a autobuzelor școlare de către Ministerul Educației și alte întrebări.

Și a doua întrebare. Acum câteva zile, domnul ministru de interne Dorin Recean și-a cerut scuze pentru acțiunile Poliției din timpul evenimentelor din 7 aprilie 2009, fapt care a stîrnit indignare atît în rîndurile polițiștilor, cît și al tuturor cetățenilor.

Solicit prezența domnului Recean la ședința în plen de astăzi cu explicații: din numele cui și de la cine își cere scuze Domnia sa? Dacă a făcut acest lucru la indicația șefului său de partid, atunci apare întrebarea: de ce însuși domnul Filat nu-și cere scuze de la polițiștii care au fost împroșcați cu pietre, umiliți și schilodiți?

El, la fel, ar trebui să-și ceară scuze de la tinerii pe care i-a scos în stradă, mințindu-i că alegerile au fost fraudate, provocîndu-i, astfel, la acțiuni violente. Și, în sfîrșit, domnul Filat ar trebui să-și ceară scuze în fața întregii societăți pentru faptul că, timp de patru ani, aflîndu-se în fruntea Guvernului, nu a dorit ca organele de drept să tragă la răspundere organizatorii loviturii de stat din 7 aprilie 2009.

Așteptăm ca domnul Recean, astăzi, să ne răspundă la aceste întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4

Domnul Nicolae Juravschi – Frațiunea PLDM:

Mersi, domnule Președinte.

Eu rog ca nr.2848 să fie transferat pentru următorul ciclu bisăptămînal.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc – Frațiunea PCRM:

În privința ordinii de zi.

Domnule Președinte,

În suplimentul, propus pentru ședința de astăzi, avem proiectul de Lege cu nr.8. Comisia noastră a fost numită drept coraportor la acest proiect de lege. Este decizia comisiei de a organiza audieri publice, deoarece sînt mai multe chestiuni care trebuie dezbătute cu participarea administrației publice locale. Solicităm excluderea din ordinea de zi a acestui proiect de lege, ca să ne întoarcem după la aprobarea coraportului și după audieri publice la acest proiect de Lege nr.8.

Acum o chestiune care vizează actele normative emise de către Guvern. Mă adresez către Secretarul General al Cancelariei de Stat, la adresa Prim-ministrului în exercițiu al Republicii Moldova și mă refer la hotărîrile de Guvern care au un număr ce nu corespunde cu ziua adoptării acestor hotărîri.

Dumneavoastră știți că Guvernul acum se află în exercițiu, nu are dreptul să aprobe proiecte de lege, să le transmită la adresa Parlamentului. Și aplică numărul pentru proiectele de lege, care parvin din partea Guvernului, care nu coincide cu ziua în care a avut loc ședința de Guvern. Legea cu privire la actele normative ale Guvernului, articolul 24 stabilește că data actului normativ este data emiterii lui.

Insistăm ca toate actele emise din partea Guvernului, numărul lor să coincidă cu ziua în care a avut loc ședința Guvernului și în care a fost aprobat și emis acest document.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Domnul Eduard Mușuc:

Și a treia chestiune.

Domnule Președinte,

Invităm, astăzi înspre sfîrșitul ședinței Parlamentului, pe Secretarul General al Guvernului, Șeful Cancelariei de Stat, domnul Bodi. Situația este una dramatică, vreau să vă zic, care a ieșit deja demult din limitele legale, mă refer la situația din raionul Ocnîța, Biroul teritorial al Cancelariei de Stat. Liberal-democratul Marin Eremciuc, care, practic, își îndeplinește funcția de reprezentant al Cancelariei de Stat, șeful Oficiului teritorial, dar, practic, în realitate se implică în jocurile politice, conduce consilierii PLDM din raionul Ocnîța, le impune lor

ordinea de zi, tergiversează ședințele Consiliului raional și, practic, nu-și îndeplinește funcțiile prevăzute prin lege. Nu se comportă ca un șef al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, ci ca un șef de partid, care doar vrea să atingă scopurile Partidului Liberal Democrat în teritoriu, dar nu activează ca un funcționar public, ca un reprezentant al Cancelariei de Stat în teritoriu.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.2.

Microfonul nr.2, vă rog.

Domnul Gheorghe Popa – Frațiunea PCRM:

Domnule Președinte,

Din numele Frațiunii, solicit excluderea din ordinea de zi a proiectului de Lege nr.3099.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Ghilețchi – Frațiunea PLDM:

Deși sîntem la discuția privind ordinea de zi, văd că, totuși, se fac și anumite declarații. În legătură cu cele afirmate de colegul din Frațiunea Partidului Comuniștilor. Eu cred că dacă noi, Republica Moldova, astăzi, vom pune la îndoială și acele acte prin care cineva își cere iertare, apropiindu-ne și de Sărbătoarea Învierii, mă întreb: în ce direcție mergem?

Este, pînă la urmă, un drept al fiecăruia, este și, din punct de vedere creștin, o datorie a noastră atunci cînd simțim că s-a greșit într-o privință să ne cerem iertare. Și dacă noi ne cerem socoteală pentru actele în care se cere iertare, din nou mă întreb: încotro ne îndreptăm? Eu cred că fiecare este în drept să-și ceară iertare atunci cînd consideră acest lucru. Nimeni nu poate să îi ceară socoteală.

Și, apropo, concluzia Comisiei de anchetă privind evenimentele din 7 aprilie a fost foarte clară: în Republica Moldova nu a avut loc nici o tentativă a loviturii de stat. Trebuie să acceptăm această realitate. Au fost oameni care au suferit. Și, săptămîna trecută, printr-un minut de reculegere noi am arătat simpatia noastră față de acei care au avut de suferit în urma acestor evenimente. Și e nevoie de multă dragoste, de multă iertare și reconciliere ca noi să putem depăși ceea ce s-a întîmplat și continuă să se întîmple în societatea noastră.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

La ordinea de zi de bază expun solicitarea, din numele Frațiunii, de a fi exclus proiectul nr.146 din ordinea de zi.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr. 3.

Domnul Grigore Petreco – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Уважаемые коллеги,

Предлагаем исключить из повестки дня сегодняшнего заседания Парламента проект №99. Речь идет о Соглашении между Республикой Молдова и Европейским Союзом об участии вместе с ЕС в операциях по управлению кризисами.

Под этой общей формулировкой фактически скрывается возможность отправки воинского контингента Молдовы для участия в военных операциях по всему миру. И речь идет не только о миротворческих операциях, а также об операциях по принуждению к миру.

Более того, известно, что уже сегодня Республика Молдова получила приглашение от Европейского Союза для участия в операции под эгидой ЕС в Сомали, а также в Мали.

Уважаемые коллеги,

Обратите внимание на то, что от нас требуют. Фактически Республику Молдову, солдат молдавских хотят превратить в пушечное мясо. Этот проект противоречит Конституции Республики Молдова, статье 11-ой, согласно которой Молдова провозгласила постоянный нейтралитет.

Господин Филат, Премьер-министр Республики Молдова, не имел право 13-го февраля этого года подписывать это соглашение с Кэтрин Эштон, так оно противоречит Конституции Республики Молдова.

Мы требуем исключения из повестки дня этого проекта.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

La microfonul nr.2 este cineva?

Vă rog.

Doamna Alla Mironic – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Товарищи депутаты,

Господин Председатель,

Я обращаюсь с убедительной просьбой от имени Фракции Партии коммунистов Республики Молдова включить в повестку дня законодательную инициативу №147 от 3 апреля 2013 года, связанную с

отдельными изменениями, которые должны значительно улучшить жизнь ветеранов Великой Отечественной Войны.

В то же время, хочу подчеркнуть, что с 5-го декабря 2012 года, когда было подписано соглашение в Ашхабаде на уровне глав государств стран СНГ, документ, который подписан господином Филатом, мы до сих пор не получили конкретной информации о том, как в Республике Молдова идет подготовка к семидесятилетию Великой Победы? И какое внимание, и какая социальная поддержка будет уделена ветеранам Великой Отечественной Войны.

Пока только на уровне Министерства труда и социальной защиты мы получили короткую информацию о том, что надо уделять внимание ветеранам. Как это будет? До сих пор у нас конкретных данных нет. Прошу убедительно включить в повестку дня.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.5.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PL:

Da, observ că a devenit deja o bună tradiție a Parlamentului să înceapă încălzirea cu discutarea situației politice interne și mondiale, dar e bine să discutăm și ordinea internă a Parlamentului.

Frațiunea Partidului Liberal insistă ca proiectul de Hotărîre nr.846 să rămîna în ordinea de zi și să fie supus votului.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Vreau, din start, să vă spun că toate propunerile dumneavoastră, cele înaintate de la microfoanele din sală, regulamentar, eu, în mod obligatoriu, le voi supune votului.

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

În legătură cu situația foarte dificilă din agricultură, cunoaștem că încep lucrările de primăvară în niște condiții foarte dificile, au crescut prețurile la motorină, subvențiile din partea statului întârzie, noi, socialiștii, am elaborat un proiect de Lege nr.155 pentru susținerea agricultorilor. Rugăm ca acest proiect să fie pus la vot pentru a fi inclus în ordinea de zi.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Microfonul nr.3.

Domnul Anatolie Gorilă – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Propun, în baza adresării Frațiunii nr.50 din 29 martie 2013, să efectuăm audierea Procurorului General, pe data de 18 aprilie anul curent, referitor la executarea articolului 4 din Hotărîrea Parlamentului nr.71 din 5 aprilie 2011 cu privire la raportul Comisia de anchetă în legătură cu vânzarea armamentului din dotarea forțelor armate.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg ...

Și mă refer atît la domnul Gorilă, cît și la domnul Anghel: eu v-aș ruga foarte mult, dumneavoastră ați făcut referință la includerea pe ordinea de zi pentru săptămîna viitoare, noi această săptămîna încheiem bisăptămînală, o să vă rog să nu uitați și reveniți mîine, ultimul subiect pe ordinea de zi va fi „Elaborarea și aprobarea proiectului odinii de zi pentru următoarea bisăptămînală”. Atunci va fi momentul regulamentar pentru ca plenul să decidă.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati – Frațiunea PCRM:

Да, спасибо.

Уважаемые коллеги,

Мы все знаем, и наше общество в курсе того, что наше правительство является самым коррумпированным в мире и занимает почетное первое место по коррупции, воровству, контрабанде и т.д. В этой связи также всем известно, что существуют открытые уголовные дела против министров Шалару, Негруцэ, Усатый и Фокша. Я не очень себе представляю как эти, полностью дискредитировавшие себя и страну люди, могут возглавлять какие-то министерства, ведомства. То есть, это просто как бы еще больше подводит ситуацию под абсурд, который мы переживаем последние 3 года.

Исходя из этого, наша фракция обращается в Генеральную прокуратуру с требованием, чтобы на время проведения следствия относительно вышеназванных так называемых министров, значит, чтобы они были отстранены от исполнения своих обязанностей.

Спасибо.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Doamna Corina Fusu – Frațiunea PL:

Domnule Președinte al Parlamentului,

În ședința ordinară de vinerea trecută, Frațiunea Partidului Liberal a solicitat audierea Procuraturii, Ministerului de Interne și a SIS-ului pe cazul 7 aprilie, cum evoluează ancheta pe acest dosar și dumneavoastră ați spus că urmează să decidem, să dedicăm o zi specială pentru aceste audieri. Vrem să cunoaștem care este situația.

Domnul Marian Lupu:

Da, o să ofer aceste informații în ședința plenului.

Și, văd ultima intervenție.

Domnule Dodon,

Ați avut intervenție, nu? Nu.

Microfonul nr.5.

Domnul Vladimir Saharneau – Frațiunea PL:

Mulțumesc, domnule Președinte.

În lipsa unei Comisii de etică a deputatului, rog Comisia juridică, numiri și imunități să se autosesizeze și să discute, să pună în discuție, să examineze comportamentul deputatului comunist Ceban de luni, 8 aprilie, atunci când a intervenit în ședința Primăriei, a întrerupt-o, a perturbat activitatea și să vedem care este condiția acestui deputat și comportamentul lui.

Și, mai reiterez încă o dată, fiindcă, anul trecut, am vorbit despre actualitatea creării, formării unei Comisii de etică a deputatului, fiindcă vedem unele comportamente, și din stradă, ale comuniștilor, și de aici, din Parlament, a ex-comuniștilor, și din Primărie, intervențiile pe care le fac în activitatea organelor locale sînt... depășesc statutul, pe care îl oferă deputatul și imunitatea. De fapt, ei compromis imunitatea deputatului.

Și mai rog deputații comuniști să respecte Republica Moldova ca stat și să vorbească aici, în Parlament, în limba oficială a statului.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Microfonul nr.4.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

Eu înțeleg că liberalii nu cunosc legea și nu vor să o respecte, și acest lucru se întâmplă, cu regret, atît în țară, la ministerele pe care le conduc, dar și nemijlocit în capitală, pentru că astăzi eu foarte mult vreau să discutăm despre raportul Curții de Conturi. Vreau să amintesc domnului care a vorbit de la acest microfon că, în temeiul articolelor 20 și 24, deci tire 24, este Dorin Chirtoacă, care a încălcat prevederile Legii cu privire la statutul deputatului în Parlament și care, pentru acest lucru, va fi acționat în judecată, pentru că ceea ce am solicitat noi este ca să

vorbească cu cetățenii, unde există numeroase iregularități în acest municipiu. Or, el se ascunde ca, mă scuzați, nu știu cine... da, ca un struț în...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Ceban,

Cu tot respectul, un minut ca replică...

Domnul Ion Ceban:

Aceasta este situația. Deci la Primărie oamenii nu pot să ajungă. Aceasta este problema de bază, nu trebuie să fugă prin cabinete și prin tot felul de lucruri.

Domnul Marian Lupu:

...minutul pentru replică.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte,

Fracțiunea PCRM cu dreptul de replică.

Domnul Saharneau, dacă aplică calificativ, înțelegem că el consideră că comuniștii totdeauna sînt de vină și, dacă aplică calificativul doar din cauză că acest deputat cîndva a făcut parte din Partidul Comunist sau Partidul Comuniștilor, atunci solicităm respectuos ca același calificativ ”deputat comunist” să fie aplicat și domnilor Popa, domnului Ghimpu, domnului Hadîrcă, inclusiv domnului Saharneau, deoarece cîndva a făcut parte din componența Partidului Comunist din timpurile sovietice.

Domnul Marian Lupu:

Ne-am clarificat și cu aceasta. (*Aplauze.*)

Domnule Stati,

Este a doua ieșire. Foarte scurt.

Microfonul nr.2.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Sper să nu răpesc mult din timp.

Și eu, dacă-mi permiteți, la fel, aș vrea să îl informez pe domnul Saharneau, că el s-a referit la deputatul Ceban, care reprezintă neafiliații aici. Deci nu are vreo conotație partinică prezența lui, în acest sens, vreau să spun că dumneavoastră ați confundat comunistul Ceban cu comunistul Saharneau.

Și doi. Ceea ce ține de ieșirile noastre la microfon. Am spus-o la una din ședințele anterioare, stimați colegi, că, pînă Frațiunea Partidului Liberal nu va retrage din Parlament proiectul xenofob și fascist privind modificarea Legii cu privire la circulația limbilor în Republica Moldova, care impune toate naționalitățile, inclusiv moldovenii, care sînt națiunea titulară în Republica Moldova, ca această minoritate românească să impună și să oblige toată lumea să vorbească într-o limbă străină Republicii Moldova.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Poate ultima intervenție la microfonul nr.5 și aici gimnastica o terminăm. Încălzirea s-a produs.

Domnul Vladimir Saharneau:

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Sîngele circulă mai bine prin vase. Ne apucăm de treabă. Vă rog. Scurt.

Domnul Vladimir Saharneau:

Da. În calitate de replică.

Domnilor comuniști,

Pentru noi, vorbim din experiență, tot ce este obraznic, agresiv și mincinos ține de comunism și de comuniști. Aceasta să știți.

Iar în ceea ce privește proiectul de lege, care este depus de deputatul – colega noastră, el apără interesele Republicii Moldova și vă chem și pe dumneavoastră, în sfîrșit, să vă postați pe interesul Republicii Moldova, că și în alte țări există și acolo partide comuniste, dar apără interesele țărilor respective, pe cînd voi...

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Domnul Vladimir Saharneau:

...apărați interesele unei țări care nu mai există. Este Uniunea Sovietică care nu mai există, imperiul. Dumneavoastră ce faceți acum? Mai treziți-vă...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Saharneau,

Timpul...

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Acestea au fost propunerile înaintate de dumneavoastră de la microfoanele din sală. Toate acele propuneri care vizează modificarea ordinii de zi, prin

excluderea sau prin suplimentarea agendei, le voi supune votului dumneavoastră, așa cum și cere Regulamentul Parlamentului.

În ordinea în care acestea au fost înaintate, le supun votului.

Stimați colegi numărători,

O să vă rog foarte mult să-mi dați o mână de ajutor, să fiți mai aproape de microfoane pentru următoarele 5 – 7 minute, probabil.

Propunerile înaintate de domnul Ioniță, președintele Comisiei economie, finanțe, buget. Prima propunere s-a referit la excluderea de pe ordinea de zi a proiectului nr.32. Cine este pentru această propunere rog să voteze.

Stimați colegi numărători,

Rog voturile dumneavoastră.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 0.

Sectorul nr.2 – 9.

Sectorul nr.3 – 19.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

28 de voturi ”pro”. Propunerea nu a fost susținută.

Propunerea de a exclude de pe ordinea de zi proiectul nr.104. Cine este pentru rog să voteze. Nr.104.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 29.

Domnul Marian Lupu:

– 29.

Sectorul nr.2?

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i :

Un vot.

Domnul Marian Lupu:

Eu vă rog, stimate coleg, atent.

Voce din sală:

Voi ați votat?

Domnul Marian Lupu:

Nr.104. Atenție, stimați colegi.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.3 – 19.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i :

12 voturi.

Domnul Marian Lupu:

Douăsprezece.

60 de voturi. Propunerea a fost acceptată.

Propunerea privind excluderea de pe ordinea de zi a proiectului sub nr.56. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Propunerea a fost acceptată.

Și, propunerea, la fel, a patra propunere, înaintată de domnul Ioniță, privind includerea pe ordinea de zi a proiectului sub nr.55, lectura întâi. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Propunerea este acceptată.

În continuare, propunerea înaintată de domnul deputat Ion Ceban privind includerea pe ordinea de zi a două proiecte. Primul – nr.625. Cine este pentru a susține această propunere rog să voteze.

Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

– 29.

9 voturi.

0 voturi.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

38 de voturi ”pro”. Nu a fost susținută această propunere de plenul Parlamentului.

Și a doua propunere, privind includerea pe ordinea de zi a proiectului sub nr.95. Cine este pentru rog să voteze.

Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 29.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i :

9 voturi.

0 voturi.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, stimați colegi.

38 de voturi. Propunerea nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru ca să fie acceptată de plen.

În continuare, propunerea domnului deputat Igor Vremea privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr.2533. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 29.

8 voturi.

0 voturi.

Domnul Marian Lupu:

37 de voturi. Plenul nu a susținut această propunere.

Propunerea înaintată de domnul Juravschi, în calitate de autor, privind retragerea din ordinea de zi a proiectului nr.2848. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Propunerea a fost acceptată.

Propunerea domnului Mușuc. Aici vorbim de supliment. Pentru supliment a fost propus proiectul sub nr.8. Domnul președinte al comisiei a solicitat un timp suplimentar pentru examinarea acestuia și în calitate de coraportor al acestei comisii. Deci acesta a fost motivul invocat. Supun votului această propunere. Cine este pentru rog voteze.

Rog să anunțați rezultatele, stimați colegi.

N u m ă r ă t o r i i :

29 – sectorul nr.1.

9 voturi sectorul nr.2.

0 voturi.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Plenul nu a susținut această propunere.

Propunerea domnului domnul președinte al Comisiei agricultură și industrie alimentară Gheorghe Popa, privind excluderea de pe ordinea de zi a proiectului sub nr.3099. Este din lista de bază. Cine este pentru această propunere rog să voteze.

Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 29.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 8.

Sectorul nr.3 – 0 voturi.

Domnul Marian Lupu:

37 de voturi. Plenul nu a susținut această propunere.

Propunerea înaintată de domnul Streleț privind excluderea de pe ordinea de zi a proiectului sub nr.146. La același proiect, domnul Hadîrcă, de la microfonul nr.5, a solicitat menținerea acestui proiect.

Cine este pentru propunerea înaintată de domnul Streleț rog votul dumneavoastră.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 29.

Domnul Marian Lupu:

Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 8.

– 19.

Domnul Marian Lupu:

O clipă.

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i :

– 8.

Domnul Marian Lupu:

Nr.146? (*Rumoare în sală.*)

Sigur 8, ca să nu fie după aceasta întrebări la...

Voce din sală:

Sorry.

Domnul Marian Lupu:

...”pravlenie”.

N u m ă r ă t o r i i :

Cer scuze, 17. (*Rumoare în sală, rîsete.*)

Sectorul nr.2 – 19.

Domnul Marian Lupu:

65 de voturi. Această propunere a fost susținută de plenul Parlamentului.

Propunerea înaintată de domnul deputat Grigore Petrenco privind excluderea de pe ordinea de zi, din supliment, a proiectului sub nr.99. Cine este pentru rog să voteze.

Rog rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 8.

Sectorul nr.2 – 8.

– 0.

Domnul Marian Lupu:

37 de voturi. Plenul nu a susținut această propunere.

Propunerea înaintată de doamna deputat Alla Mironic privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr.147. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i :

– 29.

Sectorul nr.2 – 9.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Stimați colegi,

38 de voturi. Plenul nu a susținut această propunere.

Propunerea domnului deputat Igor Dodon privind includerea pe ordinea de zi a proiectului nr.155. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 –29.

Sectorul nr.2 – 9.

Sectorul nr.3 –0.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Propunerea nu a fost susținută de plenul Parlamentului.

Și, în rest, o să fie informații.

Stimați colegi,

Per ansamblu, ținând cont de rezultatul votului privind aceste propuneri concrete, votul per ansamblu al suplimentului, de fapt.

Microfonul nr.3.

Doamna Galina Balmoș:

Eu am avut propunere și dumneavoastră nu ați pus-o la vot, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

Cer scuze, stimată colegă.

Da, nr.128. Scăparea mea.

Stimați colegi,

Propunerea înaintată de doamna deputat Galina Balmoș privind includerea pe ordinea de zi a proiectului sub nr.128. Cine este pentru rog să voteze.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 29.

Sectorul nr.2 – 9.

Sectorul nr.3 – 0.

Domnul Marian Lupu:

38 de voturi. Plenul nu a susținut propunerea.

Acum, votul plenului Parlamentului, pe care îl solicit respectuos, pentru aprobarea per ansamblu a agendei pentru ședințele de astăzi și de mâine ale plenului Parlamentului. Cine este pentru rog să votați. Majoritatea. Proiectul este aprobat.

Acum, stimați colegi, câteva informații.

De fapt, informația solicitată de doamna Fusu de la microfonul nr.5. Vreau să vă aduc la cunoștință dumneavoastră că, așa cum am stabilit la precedenta ședință a plenului Parlamentului, ca să facem o clarificare la tot ce ține de comisiile de anchetă, rapoartele care au fost produse de comisiile de anchetă și, respectiv, termenele care ajungeau la scadență privind informarea Parlamentului, aceste comisii au fost mai multe, 4 – 5 la număr, noi am vorbit despre toate ele: și 7 aprilie, și Pădurea Domnească, și cazinourile, și armamentul, și tot ce este. La ședința de ieri a Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, acest subiect a fost discutat și, precum au menționat și colegii noștri de la microfoane, s-a convenit că săptămîna viitoare, în una din zile, fie că e 18, fie că e 17, o să rămîna la latitudinea noastră să decidem: ori ca parte componentă a ședinței plenului Parlamentului, ori ca parte componentă a Orei întrebărilor, să se vină cu toate aceste informații și toți deputații să fie bine informați care este starea de lucruri astăzi în implementarea acestor decizii adoptate la nivelul plenului Parlamentului.

Cam acestea sînt lucrurile, stimați colegi. Trebuie să ne apucăm de treabă.

Foarte scurt.

Microfonul nr.3.

Domnu Eduard Mușuc:

Da. Vă mulțumesc.

Domnule Președinte,

O chestiune de procedură. Cînd am propus amînarea examinării proiectului nr.8, nu a fost poziția mea personală, am expus poziția Comisiei administrație publică și dezvoltare regională. Și vreau să vă spun că nu este bine atunci cînd, la etapa de elaborare a legii, nu se consultă administrația publică locală.

Mai mult, vreau să vă zic că am solicitat, coraportul l-ați aprobat. Noi avem timp pentru ca să-l dezbatem, pentru ca să organizăm audieri publice, pentru ca să ne consultăm cu reprezentanții administrației publice locale. Nu este o chestiune deloc simplă.

Vreau să vă zic că se propune ca ajutoarele sociale să fie acordate populației cu obligativitatea muncii neremunerate în teritoriu, ceea ce poate trezi, poate crea situații de conflicte în toate localitățile.

Ținând cond de aceasta, noi considerăm că graba în examinarea acestui proiect de lege va strica treaba și am propus amânarea, pentru ca să facem lucrul mai bun. Nu înțelegem plenul Parlamentului care nu acceptă o abordare profesionistă în examinarea și aprobarea proiectelor de lege.

Domnul Marian Lupu:

Bine. În această situație, stimați colegi, aceasta a fost decizia plenului. Probabil că tot ce ține de examinările necesare și aducerea pînă la condiția necesară a acestui proiect urmează să fie făcută pînă la a doua lectură. Pe cîte înțeleg eu, proiectul sub nr.8 este propus pentru această săptămînă doar pentru prima lectură.

Sper că acest lucru va oferi un timp suplimentar pentru pregătirea definitivă pentru a doua lectură a acestui proiect.

Microfonul nr.2.

Domnul Anatolie Zagorodnîi – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

De concretizare. Dumneavoastră și vinerea trecută, și astăzi ați expus poziția referitor la audierile care vor avea loc pe data de 18 sau, ulterior, 19, ce ține de mai multe comisii de anchetă, da...

Domnul Marian Lupu:

17, 18... Fiindcă...

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

...Eu vreau doar să concretizez ceea ce ține de Comisia de anchetă pe care am condus-o eu din... ce ține de incidentul din „Pădurea Domnească”. Eu vreau să fie clar pentru toată lumea: audierile vor avea loc nu numai în contextul ce ține de activitatea Procuraturii Generale, ci eu vreau să știu dacă aceste audieri vor avea loc în contextul prezentării informației de toate instituțiile vizate în această hotărîre și în acest raport.

Domnul Marian Lupu:

Pentru aceasta și am adresat întrebarea, solicitarea, de fapt, vinerea trecută, ca, în cadrul Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică să vedeți ce se întîmplă cu toate aceste rapoarte, cu toate hotărîrile plenului Parlamentului și această inițiativă eu am luat-o ținînd cont de multiplele adresări ale dumneavoastră din sală, că nu sînteți la curent cum se implementează hotărîrile Parlamentului.

De aceea și am zis: vă adunați la comisie, audiați această informație, după care veniți și propuneți în ce formă și cum organizăm aceste audieri în ședința plenului Parlamentului.

Astăzi nici eu nu pot să vă spun, căci nu eu decid cum vor fi ele organizate.

Domnul Anatolie Zagorodnîi:

Da. Deci...

Domnul Marian Lupu:

Noi vom discuta la Birou, în comisii, vedem care este propunerea și, în ultimă instanță, se supune votului în plen.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Domnule Președinte,

Eu sînt la curent cu activitatea celorlalte comisii, cea ce este stipulat în hotărîrile Parlamentului că responsabil sau ulterioarele audieri vor avea loc în comisia de specialitate, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică.

Ce ține de Comisia de anchetă care a elucidat cazul din „Pădurea Domnească”, este prevăzut expres că instituțiile prevăzute în aceste raport urmează să informeze Parlamentul, și nu Comisia securitate națională, apărare și ordine publică.

De aceea, eu, pentru concretizare, căci toată societatea stă astăzi cu ochii pe această hotărîre și aceste recomandări. Unele instituții își fac bine, să spunem așa, meseria, cum este Procuratura Generală și alte instituții, dar, în mare parte, aceasta nu se execută.

De aceea, eu insist ca, pentru săptămîna viitoare, și din numele colegilor mei care au făcut parte din această comisie, să fie efectuate audieri anume în plenul Parlamentului cu factorii de decizie.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Eu am înregistrat. Dar același lucru pe care l-am spus și domnului Anghel, pe care l-am spus și domnului Gorilă: mîine ultimul subiect pe ordinea de zi este aprobarea ordinii de zi pe următoarea bisăptămînală. Iată atunci, vă rog, nu uitați, ați ieșit la microfon și supunem votului plenului Parlamentului.

Stimați colegi,

Aceasta, de fapt, a fost și informația pe care am dorit s-o aduc și atenției solicitantului, doamnei Fusu.

Începem examinarea subiectelor incluse pe ordinea de zi și anume cu proiectul de Lege nr.24 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizelor. Guvernul.

Domnule Leancă,

Vă rog.

Domnul Iurie Leancă – viceprim-ministru, ministru al afacerilor externe și integrării europene în exercițiu:

Stimate domnule Președinte,

Stimați membri ai Parlamentului,

Vă prezint spre examinare proiectul de Lege pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind abolirea reciprocă a vizelor, semnat la Ankara la 1 noiembrie 2012.

Voi trece în revistă foarte succint elementele principale ale acestui acord. Scopul acordului este scutirea de obligativitatea deținerii unei vize pentru cetățenii ambelor state, pentru a intra, ieși, tranzita și rămâne temporar pe teritoriul statului celeilalte părți contractante pentru o perioadă care să nu depășească 90 de zile în decurs de 6 luni de la data primei intrări.

Prevederile acordului se vor aplica, de asemenea, cetățenilor statelor părților contractante care efectuează transport internațional de bunuri și pasageri, precum conducători de tren, camioane și autobuze și asistență acestora, și membrii echipajului avioanelor civile, trenurilor și locomotivelor ale părților contractante.

Scutirea de viză nu acordă cetățenilor statului unei părți contractante dreptul de a se angaja în câmpul muncii.

La fel, vreau să menționez că acordul stipulează că, în vederea combaterii migrației ilegale, a protejării intereselor și securității ambelor state, părțile contractante fac tot posibilul pentru a stopa intrarea oricăror persoane nedorite și a cetățenilor statelor terțe pe teritoriul lor.

Aș vrea să mai menționez că acest acord a fost negociat și semnat cu partea turcă concomitent cu acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Turcia privind readmisia persoanelor și cu ședere ilegală, fiind preconizată intrarea în vigoare concomitentă a ambelor tratate.

Încheierea Acordului privind readmisia cu cel privind readmisia cu ședere ilegală va servi drept garanție a unei reglementări eficiente a fluxului de călători din Turcia.

Aspectele financiare sînt, la fel, în avantajul cetățenilor din Republica Moldova, nemaivorbind de faptul că o categorie de cetățeni care pînă acum se confruntau și mai au de... mai au probleme atunci cînd încearcă să obțină vize pentru Turcia, cum ar fi, în mod special, șoferii profesioniști, sigur că în modul, în momentul în care va intra în vigoare regimul fără de vize, viața lor se va simplifica considerabil.

În contextul celor prezentate mai sus, rog să susțineți ratificarea acestui acord.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Și eu la fel,

Domnule viceprim-ministru în exercițiu.

Stimați colegi,

Întrebări la acest subiect.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Stimate domnule ministru,

În primul rînd, felicitări pentru semnarea acestui acord.

În al doilea rînd, aș vrea să vă întreb dacă ați putea să ne spuneți, presupun cetățenii Republicii Moldova ar vrea să știe de cînd va intra în vigoare acest acord?

Dacă avem o dată măcar aproximativă de când cetățenii Republicii Moldova vor putea beneficia de călătorii fără vize în Turcia.

Domnul Iurie Leancă:

În momentul în care Parlamentul se va pronunța pe marginea acestui acord, urmează să sincronizăm într-o anumită manieră sigur că acest proces și cu colegii din Ankara. Obiectivul nostru este ca, pînă la începerea sezonului estival, aceste două acorduri să intre în vigoare, astfel încît cetățenii noștri care se deplasează în Turcia pentru scop în mod special de turism, să beneficieze deja de un regim fără de vize.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Mă bucur, pentru că, într-adevăr, este din punct de vedere al interesului cetățeanului, cînd vine perioada estivală, dacă reușim pînă atunci cred că toți vor saluta acest lucru.

Vă mulțumesc.

Domnul Iurie Leancă:

Și eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.2.

Domnu Victor Mîndru – Frațiunea PCRM:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule raportor,

La articolul 8. De fapt, ați spus, dar mai repet încă o dată. Dau citire: în vederea combaterii migrației ilegale, protejării intereselor și securității ambelor state, părțile contractate fac tot posibilul pentru a stopa intrarea oricăror persoane nedorite pe teritoriul lor.

Două întrebări la acest articol. Cine ia decizia care persoane sînt dorite și care nedorite și care sînt criteriile de apreciere a acestor persoane?

Vă mulțumesc.

Domnul Iurie Leancă:

Criteriile sînt unele cunoscute și se iau la decizia instanțelor de resort, iar decizia finală, bineînțeles, o ia și o semnalizează Ministerul de Externe împreună cu alte instituții ale statului, Poliția de Frontieră în mod special.

Domnu Victor Mîndru:

Totuși nu este clar. Ar trebui să fie mai concret totuși care sînt dorite și care nedorite...

Domnul Iurie Leancă:

Nedorite sînt acele care pot cauza probleme pentru securitatea statului.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Alte întrebări nu sînt.

Domnule viceprim în exercițiu,

Mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Igor Corman – Frațiunea PDM:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege și constată că acordul pus în discuție reconfirmă angajamentul de aprofundare a relațiilor bilaterale ale ambelor țări și vine să stabilească un regim de călătorii fără vize pentru cetățenii atît ai Republicii Moldova, cît și ai Turciei, fapt benefic, fără îndoială.

Toate avizele comisiilor permanente sînt pozitive. La fel, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a emis aviz favorabil.

În acest context, Comisia politică externă și integrare europeană propune aprobarea acestui proiect de lege în primă și adoptarea lui în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări pentru comisie? Nu sînt.

Mulțumesc, domnule președinte al comisiei.

Stimați colegi,

Proiectul nr.24. Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură rog să voteze. **Vot unanim.**

Proiectul este aprobat în primă lectură.

Frațiunile parlamentare, lectura a doua, ratificarea?

Cine este pentru adoptarea, în condițiile raportului comisiei de profil, a acestui proiect în a doua lectură rog să voteze.

Stimați colegi numărători,

Pentru stenogramă, trebuie să fixăm rezultatul votului.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 29.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 27.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 23.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, stimați colegi numărători.

88 de voturi „pro”.

Împotrivă? Zero voturi.

Proiectul de Lege nr.24 este adoptat în a doua lectură.

Continuăm. Proiectul de Lege cu privire la modificarea și completarea Codului fiscal. Proiectul nr.32, lectura a doua. Comisia.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Am ruga, înainte de procedura de vot a acestui proiect, după prezentarea raportului comisiei, să anunțați o pauză de 10 minute, la solicitarea Frațiunii noastre.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Domnule Cojocaru,

Vă rog.

Domnul Vadim Cojocaru – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat acest proiect de lege și propune, în contextul avizului Direcției generale juridice, pentru lectura a doua, titlul proiectului să fie expus în felul următor: proiect de Lege cu privire la modificarea articolului 101 din Codul fiscal.

În contextul avizului Comisiei agricultură și industrie alimentară, a propus deputatul Balan, comisia exclude din titlul articolului 101 și din alineatul (1) al articolului menționat cuvântul „împotrivă” și, concomitent, se propune excluderea cuvintelor „subiecții impozabili”.

Având în vedere cele menționate și în scop de rigoare redacțională, se prezintă varianta definitivă a acestui proiect de lege.

Vă comunic că comisia a votat (6 voturi „pro” și un vot s-a... o abținere) și propune spre examinare această lege în lectura a doua.

Domnul Marian Lupu:

Alte propuneri decât cele evocate în raportul comisiei sau clarificări? Aș ruga, aici autorul, la microfon, în caz de asemenea discuții, dezbateri.

Microfonul nr.4.

Domnul Valeriu Streleț:
Domnule Președinte,
Eu aș vrea totuși să fie explicată mai detaliat noțiunea de „producție de zahăr proprie”.

Domnul Marian Lupu:
Stimate autor.

Domnul Valeriu Streleț:
Ce înseamnă aceasta? Aceasta înseamnă doar zahărul?

Domnul Marian Lupu:
Domnule Candu,
Vă rog.
Microfonul nr.3.

Domnul Valeriu Streleț:
Ca să fie scris poate mai... De fapt, deja e lectura a doua. Aici e o situație cam dificilă. Producție de zahăr ce înseamnă?

Domnul Andrian Candu – Frațiunea PDM:
Producție de zahăr înseamnă producție de zahăr.

Domnul Valeriu Streleț:
Aceasta înseamnă zahăr sau fabricate...

Domnul Andrian Candu:
Înseamnă zahăr și tot ceea ce este legat de zahăr. Aici intră și...

Domnul Valeriu Streleț:
Cum tot ceea ce este din zahăr? Ce vorbiți dumneavoastră?

Domnul Andrian Candu:
Producția așa și se numește: producție de zahăr. Ce altceva să vă...

Domnul Marian Lupu:
Stați, stați puțin...

Domnul Valeriu Streleț:
Bine. Este noțiunea...

Domnul Marian Lupu:
...și ciocolată.

Domnul Valeriu Streleț:

...simplă, care se numește zahăr din sfeclă. Adică, ar fi bine de specificat, fiindcă se mai importă și diferite materii prime din trestie de zahăr ș. a. m. d.

Domnul Andrian Candu:

Noi...

Domnul Valeriu Streleț:

Ori e vorba de zahăr din sfeclă de producție autohtonă, s-o spuneți foarte clar.

Domnul Andrian Candu:

Păi, este scris clar...

Domnul Valeriu Streleț:

Să dispară această...

Domnul Andrian Candu:

Sfecla de zahăr.

Domnul Marian Lupu:

Stimate autor...

Domnul Valeriu Streleț:

Nu, nu, nu.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Candu...

Domnul Valeriu Streleț:

Uite, este articolul unu, 101 alineatul (2): particularitățile achitării TVA pentru livrările producției de zahăr proprii din sfeclă de zahăr. Producția de zahăr propriu-zisă vizează doar zahărul?

Domnul Andrian Candu:

Da. Și din sfeclă de zahăr, care vine anume.

Domnul Marian Lupu:

Deci nu e vorba de bomboane, ciocolate.

Domnul Andrian Candu:

...nu e trestie, dar e sfeclă.

Domnul Valeriu Streleț:

Nu sînt alte derivate din...

Domnul Andrian Candu:

Nu.

Domnul Marian Lupu:

...Microfonul nr.5.

Domnul Anatolie Arhire – Frațiunea PL:

La alineatul (2), după text, adică citesc ultimele cuvinte: „și va fi folosită exclusiv în activitatea sa.”

Eu propun cuvintele „în activitatea sa” să fie excluse și de adăugat: „pentru extinderea și dezvoltarea capacităților de producție.”

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

De acord. Acesta a fost, de fapt, și scopul, dar sună mai bine așa cum propune colegul, într-adevăr: pentru dezvoltarea și extinderea producției.

Domnul Marian Lupu:

Toată lumea e de acord aici? Nu văd alte opinii.

Microfonul nr.4.

Domnul Iurie Țap – Frațiunea PLDM:

Mulțumesc.

În Frațiune, în cadrul discuției acestui proiect, am adresat câteva întrebări la care nu am primit răspuns clar și vroiam să precizez.

Deci, conform prevederilor Legii nr.780, toate proiectele, inclusiv acestea, trebuie să dispună de expertiza economico- financiară, care ar argumenta care sînt, în acest caz, problemele sau beneficiile ...producătorilor de zahăr, producătorilor de sfeclă, eventual, ale bugetului țării, ale cetățeanului, a, pînă la urmă, această, prima întrebare: avem această expertiză economico-financiară? Pentru că ea nu ne-a fost prezentată anexat la materialele care trebuiau să fie.

Și a doua parte, este prezentă expertiza anticorupție care, la fel, este obligatorie conform prevederilor Legii nr.780.

Or, acest proiect provoacă mai multe întrebări legate, dumneavoastră știți foarte bine și nu este, eventual, acest proiect, în varianta propusă, un lobby în favoarea anumitor persoane, anumitor grupări care contravin interesului statului, dar și cetățeanului.

Eu îmi cer scuze, eu am... Domnule Guma.

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg...

Domnul Iurie Țap:

Eu am... cer scuze.

Domnul Marian Lupu:

Lectura a doua, stimate coleg.

Domnul Iurie Țap:

Eu îmi cer scuze, precizarea mea este una legală. Legea nr.780 spune foarte clar: două elemente obligatorii la orice proiect de lege și în cadrul discuției în Frațiune nu am văzut, nu am avut răspuns la această întrebare. Și vroiam să știu dacă sînt, dacă avem aceste două expertize importante?

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Stimate coleg,

În primă lectură, cînd am prezentat proiectul, am vorbit și despre aceste expertize și ele erau la materiale. Expertiza anticorupție, bineînțeles, ea este și ea era distribuită în primă lectură.

Domnul Iurie Țap:

Eu îmi cer scuze, am putea să la avem la mîna aceste două.

Domnul Andrian Candu:

Dar referitor la lobby, dacă... da, este un lobby pentru sectorul agroalimentar din Republica Moldova, care este principala ramură a economiei și care sînt peste jumătate de milion implicați. Da, e un lobby pentru această jumătate de milion de populație.

Mersi.

Domnul Iurie Țap:

Domnule Președinte și domnule Candu,

Eu aș vrea ca aceste două expertize economico-financiară și anticorupție, ele trebuie să fie, pe suport de hîrtie trebuie să fie anexate la proiect și vreau să fie prezentate, fiindcă nu le-am văzut, nu le-am obținut.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat...

Domnul Andrian Candu:

Dacă îmi permiteți. În primă lectură aceasta trebuia, bineînțeles, de discutat foarte în detaliu și atunci ele erau. Îmi pare foarte rău că atunci, în primă lectură, probabil ați lipsit.

Mersi mult.

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări?

Microfonul nr.2.

Sau, de fapt, nu întrebări, lectura a doua. Să fim în strictă conformitate cu Regulamentul.

Vă rog.

Domnul Oleg Reidman – Frațiunea PCRM:

Спасибо.

Care expertiză economico-financiară trebuie. Domnul Țар пусть пойдет на рынок и посмотрит, есть ли молдавский сахар на рынке. За первый квартал этого года на внутреннем молдавском рынке продано всего лишь три тысячи тонн местного сахара.

Все остальное замещено контрабандой.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Oleg Bodrug – Frațiunea PL:

O întrebare, pur și simplu, nu știu dacă e corect la lectura a doua, dar, totodată, ați spus aici punctul 1 și punctul 2 – 40% din suma TVA calculată va fi achitată ca TVA și 60% rămân, ați scris, cum ați scris dumneavoastră, acumulată, rămîne la dispoziția agentului economic, producător agricol sau producător de zahăr etc. aici scrie.

Nu e mai clar să fie totuși foarte și foarte clar...

Domnul Marian Lupu:

Opt și 12?

Domnul Oleg Bodrug:

TVA-ul este 8% aici înseamnă...

Domnul Marian Lupu:

8%, da.

Domnul Oleg Bodrug:

Că atunci noi, ce să rămînă 60? Treaba lui dacă nu-i, dacă 60%, ce face el și cum rămîne cu banii ceea.

Domnul Marian Lupu:

Nu, nu, nu, nu-i chiar așa.

Domnul Oleg Bodrug:

Nu, apoi...

Domnul Marian Lupu:

Fiindcă colegul de la microfonul 5 foarte... domnul Arhire, da, a spus: pentru dezvoltarea producerii, deci pentru scopuri de investiții. Și-i corect ceea ce a spus dumnealui, fiindcă dacă banii aceștia, domnule Bodrug, el îi bagă la consum, își cumpără mașini, mobilă, chestii de lux, pentru ce noi mai facem atunci toată treaba aceasta.

Această acțiune este îndreptată spre stimularea activității investiționale și dezvoltarea sectorului. Iată care a fost și esența propunerii colegului dumneavoastră, acceptată de autor.

Domnul Oleg Bodrug:

Bine. Și încă o... pentru clarificare, e vorba că în Frațiune am discutat aceasta. Definiția aceasta de producție, întrebare adresată un pic mai înainte de un coleg, „producție de zahăr proprie”.

Totuși, dacă puteți să-mi spuneți, pentru că la producția de zahăr pot fi și alte derivate.

Domnul Marian Lupu:

Domnule Candu,

Dar poate ...

Domnul Oleg Bodrug:

Nu e mai simplu „zahăr”?

Domnul Marian Lupu:

... fiindcă eu înțeleg produce. Iată asta-i.

Microfonul nr.3.

Păi, e scris. Fiindcă, probabil, era „producerea zahărului”.

Domnul Oleg Bodrug:

Zahăr.

Domnul Marian Lupu:

Deci trebuie foarte clar să fie „zahăr.” Fiindcă nu vorbim de ciocolată, caramelă.

Domnul Oleg Bodrug:

Noi putem să ajungem și la alcool atunci, și la alte produse derivate aici și pot fi interpretate diferit.

Domnul Marian Lupu:

Exact. Cum considerați dumneavoastră ca autor?

Domnul Andrian Candu:

Bine. Aici, probabil, ar trebui schimbate cuvintele. Este vorba despre „livrările producției proprii de zahăr din sfeclă de zahăr”. Și atunci o să se lămurească.

Domnul Marian Lupu:

Iată, așa e clar?

Domnul Oleg Bodrug:

De ce nu a zahărului? De ce ...

Domnul Marian Lupu:

Livrarea ...

Domnul Oleg Bodrug:

A zahărului ...

Domnul Marian Lupu:

Colegii propun, stimate autor, să nu fie livrarea producției de zahăr ...

Domnul Oleg Bodrug:

A zahărului producție proprie poate fi ...

Domnul Marian Lupu:

... livrarea de zahăr.

Domnul Oleg Bodrug:

... a zahărului producție proprie. A zahărului din sfeclă de zahăr producție proprie. Ceva de genul acesta.

Domnul Andrian Candu:

Da, da.

Domnul Oleg Bodrug:

Foarte explicit, clar.

Domnul Andrina Candu:

Da, da, de exemplu. Așa ceva accept.

Domnul Marian Lupu:

Acceptată de autor această propunere, care să scoată toate neînțelegerile.
Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Nu cred că autorul ar fi contra ca să avem un aviz anticorupție, ca să scoatem orice bănuieli și discuții inutile, că doar îl dă o instituție abilitată a statului și nu aș vedea un motiv de ce noi nu am dori că avem acest lucru. O dau ca o sugestie. Eu, spre exemplu, ca autor, nu aș fi contra dacă cineva ar solicita și ar veni cu acest aviz.

Iar cel mai important lucru care este, domnule Președinte, noi, săptămîna trecută, cînd am votat majorarea de pensii și am spus că avem nevoie să rectificăm bugetul de stat, este un exercițiu pe care îl așteaptă întreaga societate. Însă chiar dacă toată lumea aici, în plen, am acceptat ca această modificare se face printr-o lege pe care am semnat-o noi, deputații, oricum, pentru a nu vota o lege anticonstituțională ne-am adresat la Guvern și Guvernul, în regim de urgență, ieri, ne-a dat aviz pozitiv, chiar dacă toată lumea înțelege că trebuie de votat acest lucru, dar, procedural, am așteptat avizul Guvernului.

În această lege, care, cu certitudine, afectează bugetul de stat, toată lumea realizează aici că Constituția interzice examinarea acestui proiect de lege în lectura a doua fără avizul pozitiv al Guvernului.

Eu nu înțeleg din ce cauză să nu solicităm, în regim de urgență, ca Guvernul să ne dea un aviz, să facem lucrurile corect. Dacă noi credem că facem un lucru bun pentru agricultorii noștri, pentru ca să fie bine în țara aceasta, cine ne împiedică ca să mai facem și corect, ca să nu fie atacată la Curtea Constituțională ca o lege votată care nu corespunde Constituției?

Deci aceasta este întrebarea, dacă noi la pensii am solicitat avizul Guvernului, l-am primit astăzi și votăm legea exact, cu avizul, cu toate actele în regulă, ce ne împiedică să votăm și această lege cu toate actele în regulă?

Domnul Marian Lupu:

Permiteți-mi eu să încerc să răspund la o asemenea întrebare nu în calitate de autor, dar în calitate de Președinte al ședinței, care observă multe chestii care se întîmplă în sală.

Stimate coleg Ioniță,

Eu am obosit și chiar nu o să vreau să ... nu o să mă întorc în detalii la alte istorii, cînd un un proiect, al cărui autor am fost eu, a stat și a așteptat avizul un an de zile, contrar tuturor prevederilor legii în această țară, contrar.

Doi la mîna. Cînd vorbim despre avize corupție, anticorupție, pe mine mă miră o chestie: dar de ce abordări selective? De ce la proiectul nr.104, care 95 la sută compartimentul al doilea este identic cu acest proiect, numai că toată lumea șede și tace mîlc și nimeni nu are vreo întrebare la corupție, anticorupție? Vreți răspunsul? Vi-l dau. Fiindcă autorii sînt diferiți.

Să terminăm cu aceste competiții nesănătoase. Să le terminăm și să rezolvăm o problemă pentru oameni, pentru agricultură. Fiindcă TVA este o chestie de urgență și dumneavoastră toți știți că este una bună și necesară. De altminteri, sectorul agricol o să aibă de suferit. Cer scuze pentru această intervenție.

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господину Ионицэ специально. Может быть, он может спросить у министра финансов: сколько НДС по этой позиции собрали в первом квартале 2013 года? Это раз.

Второе. Я хотел бы сказать, что закон изменяет в том числе механизм. Господин Ионицэ хочет оставить в распоряжении Налоговой инспекции, подчиненной Минфину, вопрос, сколько отдавать. Хотя решение уже принято: восемь плюс двенадцать возместить.

Сегодня здесь совершенно другой механизм: не возместить, не надо ждать добра от Налоговой инспекции, которая известно как работает: половину режет, половину на взятках оставляет. Значит, не возместить, а оставить в распоряжении сельхозников то, что им положено. Вот и все.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Reidman,

Domnul Ioniță dorește un singur lucru: ca atunci când votăm o lege, despre care Constituția spune expres că astfel de lege se votează doar cu avizul pozitiv al Guvernului. Eu nu sînt contra sau pentru această lege, eu nu m-am expus asupra conținutului acestei legi. Eu spun simplu, ca unui coleg, că astfel de lege se votează exclusiv cu avizul pozitiv al Guvernului. Este un lucru despre care un președinte de comisie trebuie să atenționeze plenul Parlamentului. Și eu nu m-am expus că sînt contra acestei legi. Eu doar nu m-am expus că e bună sau e rea această lege. Eu aș dori ca această lege să fie examinată cu avizul pozitiv al Guvernului.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și nu înțeleg motivul dumneavoastră să mă atacați ...

Domnul Marian Lupu:

Bine, bine.

Domnul Veaceslav Ioniță:

... în condiția în care eu nu m-am expus asupra conținutului legii.

Domnul Marian Lupu:

Bine. De acord.

Stimate autor,

Vă rog.

Microfonul nr.3.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Președinte,

Dragi colegi,

Într-adevăr, prevederile Constituției prevăd existența avizului atunci când există ... când se afectează cheltuielile sau veniturile în buget. Această lege nu afectează cheltuielile sau veniturile în buget, ci doar fluxul de numerar în buget.

Mersi mult.

Domnul Marian Lupu:

Alte propuneri? Dacă sînt.

Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu – Frațiunea PLDM:

Către președintele comisiei sau către domnul autor. De redacție, domnule Candu, dacă se acceptă. Alineatul (2).

Domnul Marian Lupu:

Domnule Candu,

Vă rog atenție.

Domnul Tudor Deliu:

Restul sumei de 60% din suma ... Poate mai ... restul, 60% din suma TVA.
Se acceptă?

Domnul Marian Lupu:

Se acceptă. Autorul spune.

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

O mică concretizare. Într-adevăr, avizul Guvernului este necesar, dar, uitați-vă, când e înregistrat proiectul, de la 1 februarie.

Domnul Marian Lupu:

Nu, nu. Stimate coleg ...

Domnul Gheorghe Brega:

Conform legii ...

Domnul Marian Lupu:

Autorul a spus foarte clar: atunci când se afectează mijloacele bugetului.

Domnul Gheorghe Brega:

Ei, indiferent. Dar o lună de zile a trecut demult, Guvernul nu a dat avizul.

Domnul Marian Lupu:

Știu, știu.

Domnul Gheorghe Brega:

Guvernul a încălcat legea.

Domnul Marian Lupu:

Și aceasta este.

Stimați colegi,

La această etapă, potrivit solicitării înaintate de la microfonul nr.4, anunț o pauză pînă la 20, pînă la 11.20, apoi revenim în sală.

Mulțumesc.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Rog să vă ocupați locurile dumneavoastră și rog mobilizarea.

Secretariatul,

Vedeți deputații prin hol, pe unde sînt, să vină în plen. (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile dumneavoastră.

Continuăm ședința plenului Parlamentului.

Deci am rămas la subiectul nr.32, după toate propunerile înaintate, a fost o pauză solicitată.

Sîntem acum la etapa votului, în condițiile comisiei de profil și ale acelor propuneri, care au fost înaintate, acceptate, discutate, acceptate de autor .

Stimați colegi,

Sectorul nr.1... (*Rumoare în sală.*)

Stimați colegi,

În aceste condiții, supun votului plenului Parlamentului adoptarea în a doua lectură a proiectului de Lege sub nr.32. Cine este pentru rog să voteze.

Stimați colegi numărători,

Rog să fie anunțate rezultatele.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.1 – 24.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Sectorul nr.2? Sectorul nr.3?
Sectorul nr.3? Sectorul nr.3?
(Rumoare în sală.)
La sectorul nr.3 rezultatul este clar?

N u m ă r ă t o r i i :

– 24.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

N u m ă r ă t o r i i :

Sectorul nr.2 – 32.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, stimați colegi.

80 de voturi ”pro”.

Împotrivă?

0 voturi.

Proiectul de Lege nr.32 este adoptat în a doua lectură.

Continuăm.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Munteanu – Frațiunea PL:

Domnule Președinte,

Frațiunea Partidului Liberal propune... solicită o pauză de 20 de minute pentru consultări suplimentare pe ordinea de zi.

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Știind practica noastră, acolo unde... când se vorbește 20 de minute e jumătate de oră cu siguranță.

Dau curs acestei solicitări. Anunț o pauză în ședința plenului. Revenim în ședință la orele 12.00. Rog, fără întârziere.

PAUZĂ

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Rog să vă ocupați locurile dumneavoastră, pentru a continua ședința plenului Parlamentului.

Continuăm ședința plenului. Domnul Leancă este? Nu este, da. Înseamnă că proiectul... Este.

Stimați colegi,

Continuăm ședința și vom continua cu proiectul sub nr.99. Proiectul de Lege cu privire la ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și UE de stabilire a cadrului pentru participarea Moldovei la operațiunile UE de gestionare a crizelor.

Domnule Leancă,

Vă rog.

Domnul Iurie Leancă:

Stimate domnule Președinte,

Stimați... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Liniște în sală, eu vă rog foarte mult.

Domnul Iurie Leancă:

Membri ai Parlamentului,

Vă prezint spre examinare proiectul de Lege cu privire la ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană de stabilire a cadrului pentru participarea Republicii Moldova la operațiunile Uniunii Europene de gestionare a crizelor.

Acest acord a fost definitivat și semnat la 13 decembrie 2012 la Bruxelles. Stabilirea unui cadru de participare a Republicii Moldova în cadrul politicii de securitate și apărare comună a Uniunii Europene ne va permite să consolidăm dezvoltarea relațiilor politice de ansamblu cu Uniunea Europeană, ne va motiva să continuăm procesul de reformare, pardon, a sectorului de securitate și apărare a Republicii Moldova, ne va permite să realizăm un obiectiv extrem de important pe care ni l-am propus pe parcursul mai multor ani, și, în mod special, de a transforma Republica Moldova din surse de insecuritate într-un contribuitor la securitatea regională și internațională prin participarea activă la politica externă și de securitate comună a Uniunii Europene, în mod special în domeniul misiunilor civile și militare, și repet această formulă: misiuni civile și militare, împreună cu celelalte țări membre ale Uniunii Europene.

La fel, realizarea acestui obiectiv este o prioritate și un angajament asumat în cadrul Acordului de asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova.

Capitolul dialog politic include un capitol aparte privind cooperarea pe dimensiunea politicii de securitate și apărare comună și participarea Republicii Moldova la misiunile civile sub egida Uniunii Europene și, nu în ultimul rând, participarea Republicii Moldova deopotrivă cu alte țări membre ale Uniunii Europene și țărilor partenere la astfel de operațiuni va contribui indiscutabil la creșterea prestigiului Republicii Moldova pe arena internațională.

Vreau să menționez, cu titlu separat, faptul că participarea Republicii Moldova în acest context este compatibilă cu statutul de neutralitate a Republicii Moldova.

Acordul dintre Republica Moldova și UE privind stabilirea unui cadru de participare a Republicii Moldova la operațiunile UE de gestionare a crizelor prevede, în exclusivitate, contribuția voluntară a țării noastre la eventualele operațiuni civile și militare ale Uniunii Europene.

Acordul nu aduce atingeri autonomiei decizionale a Republicii Moldova și, respectiv, este la discreția autorităților Republicii Moldova să decidă asupra nivelului și modalității de participare în condițiile legii și a intereselor naționale, fapt stipulat expres în preambulul acordului.

Vreau să menționez că statutul de neutralitate sub nici o formă nu exclude posibilitatea participării Republicii Moldova la operațiuni civile și militare de gestionare a crizelor. Și, în acest sens, vreau să aduc exemplul din perioada anilor 2003 – 2008, atunci când Republica Moldova a participat cu 6 contingente de militari genști la operațiuni umanitare și reconstrucție post-conflict din Irak.

Totodată, vreau să aduc exemplul și al altor țări neutre sau în afara blocurilor militare, cum ar fi Austria, Finlanda, Malta, Suedia, la fel și Elveția, care participă într-o manieră extrem de activă și plener la operațiunile de gestionare a crizelor ale Uniunii Europene.

Și, nu în ultimul rând, vreau să aduc și exemplul Serbiei, țară care, în 2007, și-a declarat neutralitatea, iar în 2011, deci cu 2 ani înaintea noastră, a semnat cu Uniunea Europeană un Acord privind participarea la operațiunile UE de gestionare a crizelor similar cu cel pe care vi-l prezint atenției dumneavoastră astăzi.

La fel, țin să menționez că aspectele tehnice și administrative, dar și decizia de a participa se va lua pe fiecare caz în parte și acordul respectiv, care este unul doar cadru și stabilește principiile și mecanismul general de interacțiune în acest domeniu, stipulează că Republica Moldova va lua o decizie pe fiecare caz separat atunci când va exista o propunere de acest gen din partea Uniunii Europene.

Foarte succint mă voi referi la aspectul financiar al eventualei participări a contingentului Republicii Moldova la astfel de operațiuni. Implementarea acțiunilor respective necesită cheltuieli atât bugetare, cât și extrabugetare.

Republica Moldova urmează să-și asume toate cheltuielile legate de participarea sa la operațiunea Uniunii Europene, cu excepția cheltuielilor de funcționare. Dar, totodată, vreau să menționez că am inițiat deja un dialog activ cu un șir de țări membre ale Uniunii Europene, care va prevedea posibilitatea participării unor contingente limitate ale Republicii Moldova în cadrul forțelor ... contingente ale unor țări membre pe plan... în context bilateral sau într-un context regional.

Cunoașteți cu toții că în țările membre ale Uniunii Europene există contingente de acest gen.

La nivel național, toate subiectele privind participarea în cadrul politicii de securitate și apărare comună este examinată de către un grup de lucru interministerial la nivel de viceministri, creat prin Dispoziția Guvernului din octombrie 2010. Acest grup de lucru este coordonat de Ministerul de Externe și

include în componența sa reprezentanți la nivel de viceministri ai Ministerului Apărării, Ministerului de Interne, Sănătății, Finanțelor, Serviciul de Informații și Securitate, dar și Consiliul Suprem de Securitate.

Grupului de lucru îi revine un rol esențial în menținerea și promovarea dialogului în acest domeniu și, totodată, revizuirea cadrului legislativ, dar și a cadrului normativ în cazul în care astfel de decizii, astfel de situații se impun.

Decizia Uniunii Europene de a invita Republica Moldova să contribuie la operațiunea sa de consolidare a capacităților maritime regionale în regiunea Cornului Africii (EUCAP Nestor), la fel și în operațiunea în Mali, am apreciat-o drept un semn de încredere și drept un semn de interes din partea Uniunii Europene de a ne angaja pe noi într-un domeniu atât de important.

Totodată, țin să menționez că decizia pe fiecare caz de participare va fi luată doar cu aprobarea Parlamentului, fiindcă este un mecanism stipulat clar în Legea respectivă din anul 2000.

Eu vă mulțumesc...

Domnul Marian Lupu:

Și eu la fel.

Întrebări, stimați colegi?

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petreco:

Спасибо.

Господин министр!

Во-первых, хотелось бы спросить Вас, знаете ли Вы о содержании статьи 11 Конституции? Если знаете, тогда прокомментируйте. Прокомментируйте. В соответствии со статьей 11 Конституции, Республика Молдова провозглашает свой постоянный нейтралитет. И не надо приводить здесь примеры других нейтральных государств. Не существуют эталоны нейтралитета.

Но мы не можем участвовать в военных операциях. Мы можем участвовать в миротворческих операциях, но в военных операциях или операциях по принуждению к миру – мы участвовать не можем.

Кроме Мали и кроме Сомали, куда еще пригласили Республику Молдова, в какой операции?

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Petreco,

În primul rînd, vă mulțumesc pentru întrebare.

În al doilea rînd, țin să menționez că operațiunile respective se referă, preponderent și în primul rînd, la operațiuni civile, pe care le conduce Uniunea Europeană în diverse colțuri ale planetei.

În al treilea rînd, țin să menționez că, deocamdată, v-ați referit la aceste două exemple, le-am menționat și eu, am fost invitați să delegăm reprezentanți din

Republica Moldova pentru obiective care țin strict de instruire. Deci pentru obiective care țin strict de scopuri civile și sub nici o formă de acțiuni militare.

În al patrulea rînd, am mai menționat deja și vreau să reiterez că decizia de a participa cu un contingent într-o mărime mai mare sau mai mică va fi luată în ultimă instanță de Parlamentul Republicii Moldova. Deci nu e doar la latitudinea Executivului și în cadrul acestei decizii iarăși va fi supusă examinării exact în ce domenii participă reprezentanții Republicii Moldova.

Deci toate aceste elemente, din punctul nostru de vedere, fac imposibilă participarea Republicii Moldova în acțiuni militare și sub nici o formă nu aduce atingere statutului de neutralitate al Republicii Moldova.

În ceea ce privește dacă am mai primit și alte invitații sau nu, deocamdată acestea sînt doar două exemple pe care pot să le menționez.

Domnul Marian Lupu:

A doua întrebare.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco:

Второй вопрос, в продолжение первого. Если вы говорите, что речь идет только о гражданских операциях, тогда зачем составной частью этого соглашения является то, что Вы предлагаете включить декларацию для Республики Молдова, согласно которой Республика Молдова уже сейчас, после ратификации этого соглашения, отказывается от каких бы то ни было претензий в адрес стран – членов ЕС в случае человеческих потерь в рамках этих операций?

Если все настолько безопасно, не существует никаких рисков, Вы гарантируете, что ни один человек, ни один гражданин Республики Молдова не вернется в страну в гробу?

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Petrenco...

Domnul Grigore Petrenco:

Вы гарантируете это или нет?

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Petrenco,

Am senzația că dumneavoastră citați puțin incorect formula care se conține în textul acestui acord, în primul rînd.

În al doilea rînd, permiteți-mi să vă răspund cu o altă întrebare. Atunci cînd contingentele Republicii Moldova au fost trimise în Irak, cineva și-a asumat o astfel de garanție că nimic nu se poate întîmpla, acțiuni civile, dar sînt în anumit context.

Există tot timpul anumite riscuri și formula care va servi e una standard, de altfel aplicată în cazul operațiunilor de menținere a păcii ale ONU. Ceea ce este

foarte important să menționez, aceste operațiuni de gestionare a crizei ale Uniunii Europene se bazează în totalitate pe normele și standardele Organizației Națiunilor Unite.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Două întrebări au fost.

Microfonul nr.2.

Domnule Sergiu Stati:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

Ați confirmat, de fapt, și dumneavoastră deci că deja Republica Moldova, plenar, s-a implicat în conflictul din Mali și, respectiv, vreau să vă întreb cine a luat decizia trimiterii contingentului Republicii Moldova în Mali, cine și-a asumat această responsabilitate, fără a consulta Parlamentul, fără a discuta plenar și larg cred eu, cu societatea?

Aceasta este întrebare și înainte ca dumneavoastră să răspundeți la ea, aș sugera totuși ca pînă, probabil, deci poziția facțiunii noastre va consta în aceea ca să scoatem acest proiect astăzi de pe rol, să încercăm să consultăm societatea civilă și întreaga societate, să mediatizăm în mass-media această chestiune, pentru a afla poziția unui spectru mai larg al cetățenilor vizavi de unele riscuri care există pentru cetățenii Republicii Moldova care vor fi incluși în componența acestor echipe, deci care vor merge pentru a aplana unele conflicte în toate zonele globului pămîntesc.

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Stati,

În primul rînd, nu am spus sub nici o formă că Republica Moldova, așa cum ați spus dumneavoastră, participă plenar în operațiunile UE în Mali.

Doar am zis că am primit invitația să delegăm reprezentanți ai Republicii Moldova. De la a primi invitația și de la a participa, din punctul meu de vedere, e o distanță de parcurs.

Domnule Sergiu Stati:

Exact.

Domnul Iurie Leancă:

...nu..

Domnule Sergiu Stati:

Domnule ministru,

Eu îmi cer scuze că vă întrerup, dar...

Domnul Marian Lupu:

Stimate coleg...

Domnule Sergiu Stati:

Dezbătînd...

Domnul Marian Lupu:

Dați-i voie să răspundă. După aia mergem cu următoarea întrebare.

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Stati...

Domnule Sergiu Stati:

Da.

Domnul Iurie Leancă:

Am primit invitația, în baza acestei invitații am inițiat procesul de selectare. Doar de selectare.

Vreau să vă comunic că poate cu un anumit regret constat că deja Uniunea Europeană a finalizat procesul de selectare din alte țări membre, dar și din țări partenere a contingentului necesar pentru operațiunea din Mali. Deci noi, într-un fel, am întârziat.

Dar, oricum, pînă ajunge în Parlament și am vorbit de acest element de securitate, dacă doriți, și de garanția că decizia va fi luată doar în urma deciziei respective a Parlamentului, deci procesul trebuie... ca să ajungem în Parlament, trebuie să inițiem anumite acțiuni.

Iată, cam... a inițiat acțiunile. Din păcate, aici ne-am oprit în ceea ce privește operațiunea din Mali.

Vreau să mai menționez încă un element. Dumneavoastră ați apus că acei care vor fi incluși în aceste contingente. Elementul benevol al participării reprezentanților Forțelor Armate ale Republicii Moldova în aceste operațiuni este un element-cheie.

Deci nimeni nu va fi obligat, nimeni nu va, nimănui nu i se va impune. Va fi o decizie strict voluntară.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog.

Domnule Sergiu Stati:

Da. Domnule ministru,
Mulțumesc, în primul rînd.

Dar totuși vreau să concretizez. Vă rog să-mi răspundeți foarte clar, acum, la momentul actual, cînd dumneavoastră stați la tribuna Parlamentului și prezentați proiectul, avem noi militari cetățeni sau civili care participă în acțiunile de menținere a păcii în Mali sau nu?

Domnul Iurie Leancă:

Nu avem. Păi, v-am spus foarte clar, doar inițiasem acest proces și aici ne-am oprit, fiindcă Uniunea Europeană deja a încheiat procesul de selectare.

Contingentul UE este gata și funcționează în teren, fără reprezentanți, ca să fiu încă o dată foarte clar înțeles, ai Republicii Moldova.

Domnul Marian Lupu:

Mersi.

Microfonul nr.5.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Domnule ministru,

Dumneavoastră, practic, ați anticipat câteva întrebări pe care le aveam, dar mai am una sau două.

Prima. Dacă cunoașteți câte țări, care nu sînt membre ale Uniunii Europene, au ratificat acest acord. Adică, dumneavoastră ați menționat câteva. Cunoașteți câte țări astăzi din afara Uniunii Europene au semnat acest acord la care ne aliniem și noi, din câte înțeleg?

Domnul Iurie Leancă:

Țările din Balcanii Occidentali au semnat astfel de acorduri. Am adus exemplul Serbiei. Și ca să nu mergem prea departe, e suficient să mă refer la Ucraina, care nu doar că a ratificat un astfel de acord, dar participă activ, de exemplu, la misiunea „Atalanta” de pe Coasta Estică a Oceanului Indian, participă foarte activ și această contribuție a Ucrainei este înalt apreciată și de Uniunea Europeană, dar și de comunitatea internațională.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Și a doua întrebare este: aceste crize despre care se vorbește în acest acord, din câte am înțeles, ele nu presupun în mod obligatoriu componenta militară. Adică sînt crize care au și dimensiuni umanitare, nu neapărat militari vor pleca și legat de aspectul benevol și decizii luate în Parlament.

Foarte bine că ați menționat acest lucru, ca să fie clar pentru toată societatea, dar, iarăși, vreau să revin, că noi, vreau să vă întreb dacă aceste crize se referă doar la conflicte militare sau crize de alt ordin, care pot exista undeva în lume sau pe teritoriul Uniunii Europene?

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Ghilețchi,

Am menționat în mod special cu titlu aparte, că participarea reprezentanților Republicii Moldova va avea loc în misiuni civile și cu scopuri foarte clar definite, de exemplu, cum ar fi cele care țin de instruire a Armatei Naționale din țara respectivă. În cazul de față, era vorba despre instruirea celor din Mali, pentru a se confrunta într-o manieră mult mai eficientă acestor riscuri de terorism internațional.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Vă mulțumesc.

Domnul Iurie Leancă:

Și eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte...

Domnule ministru,

La finele anilor '90, deci au fost mai multe țări care au participat în conflictul din Serbia, care aveau acorduri similare semnate. Eu vreau să vă întreb care este garanția, dumneavoastră ași spus unele lucruri, dar care ar fi garanția că nu se va întâmpla exact cum s-a întâmplat acolo, ca țări semnatare ale acestor acorduri au bombardat maternități, au fost omorâte mame tinere, deci au fost omorâți copii.

Deci care este garanția că ai noștri tineri, care vor pleca, eventual, în aceste țări de conflict, misiuni, nu se va întâmpla cu ei același lucru?

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Ceban...

Domnul Ion Ceban:

Dumneavoastră aveți o garanție?

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Ceban,

Dacă nu vă supărați, nu văd nici o paralelă între activitățile NATO din Serbia în perioada la care vă referiți și la operațiunile de gestionare a crizei pe care...

Domnul Ion Ceban:

Nu, dar erau la fel țări care au participat și au semnat acorduri de gestionare a crizelor.

Domnul Iurie Leancă:

Să pornim de la faptul că, în primul rând, operațiunea la care vă referiți a fost a Alianței Nord-Atlantice, o Alianță militaro-politică.

Domnul Ion Ceban:

Dar erau și țări care...

Domnul Iurie Leancă:

...și cu alte obiective decât Uniunea Europeană le are.

Eu am vorbit, încă o dată, că e vorba de operațiuni civile, e vorba de obiective cum ar fi instruirea. Cu același succes eu pot să vă întreb: avem pe frontiera Estică a Republicii Moldova o misiune care se numește EUBAM?

Care sînt garanțiile că nimic nu s-ar putea întîmpla cu unul dintre angajații EUBAM-ului, care înseamnă costuri financiare enorme pentru Uniunea Europeană, care înseamnă...

Domnul Ion Ceban:

EUBAM-ul este...

Domnul Iurie Leancă:

Și anumite riscuri.

Domnul Ion Ceban:

Din... absolut din...

Domnul Iurie Leancă:

Nu, păi, da...

Domnul Ion Ceban:

...cu totul altă operă, domnule ministru.

Domnul Iurie Leancă:

Poate cineva să...

Domnul Ion Ceban:

Haideți...

Domnul Marian Lupu:

Haideți să vă zic eu o chestie, stimați colegi.

Domnul Ion Ceban:

E din cu totul altă operă.

Domnul Marian Lupu:

Să torn lumină. Garanția este votul aici, în plenul Parlamentului. Deciziile pentru fiecare misiune le va adopta Parlamentul și aceasta este garanția.

Întrebarea a doua, vă rog.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Ceban:

Deci, în acest sens, domnule Președinte, foarte corect ați spus, garanția este votul. Socialiștii vor vota categoric împotriva.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Domnul Vasili Şova – *Fracțiunea PCRM:*

Уважаемый господин министр, уважаемые коллеги!

Хотел бы обратить ваше внимание на несколько аспектов.

Первое. Подобного рода соглашение, я думаю, преждевременно ратифицировать сегодня, с учетом того, что Правительство находится в отставке и сегодня уполномочен кандидат на должность премьер-министра, который должен представить программу и состав нового кабинета министров, которые мы должны изучить и рассмотреть, каковы перспективы сотрудничества, в том числе и в этой области.

Второе. Данное соглашение напрямую вторгается в положения концепции внешней политики Республики Молдова, в которой начиная 94-го года четко прописано, что Республика Молдова воздерживается от участия в военных и военно-политических аспектах как в рамках СНГ, так и в других институтах.

Поэтому у Республики Молдова до настоящего время была, возможность самостоятельно определять, в рамках голосования в Парламенте участие в постконфликтных операциях миротворческого характера.

Участие в операциях по управлению кризисами – это абсолютно другая категория принятия решений и участия нашей страны, которая требует, на мой взгляд, дополнительных обсуждений и дискуссий.

Поэтому я хотел бы спросить: господин министр, не считаете ли Вы, что у Республики Молдова была большая возможность реализовать свои интересы в рамках международного сотрудничества в тот период, когда мы были свободны от подобного рода международных обязательств и принимали решения ...самостоятельно, с учетом той или иной обстановки или той или иной ситуации, в которой мы должны были принимать участие? В этом же соглашении мы берем на себя уже серьезные международные обязательства одностороннего характера.

И второе. Как это будет соотноситься с тем, что в рамках СНГ мы по-прежнему будем реализовывать ту концепцию, о которой я сказал выше?

Спасибо.

Domnul Iurie Leancă:

Domnule deputat Şova,

Din păcate, nu pot fi de acord cu dumneavoastră pe simplu motiv că acest acord nu este nimic altceva decât un cadru. Şi dacă vă uitați la definiția acordului, veți constata că e vorba doar de un cadru. Deja s-a vorbit şi nu ştiu dacă mai e cazul să repet, pe fiecare caz separat vom examina subiectul, se va lua o decizie finală aici, în Parlament. Şi, iată, așa cum a menționat şi domnul Preşedinte Lupu, aceasta este garanția finală că decizia va fi una conștientă şi cu riscuri, pardon, minime.

Deci, în baza acestui cadru, Republica Moldova va examina caz cu caz, fiecare situație în mod special. Prin acest cadru nu ne luăm nimic ... un angajament foarte de acesta de principiu, doar este un angajament.

Dincolo de acest lucru, domnule Șova, cred că veți fi de acord, că orice țară dorește nu doar să absoarbă anumite ... în securitate și sprijin din afara partenerilor noștri, dar trebuie să demonstrăm exact același raționament. Să demonstrăm că Republica Moldova este un actor responsabil pe arena internațională, care înțelege care sînt primejdiile, care sînt pericolele la adresa securității internaționale. Și Republica Moldova, în baza capacităților sale, resurselor de care dispune, dorește să contribuie.

Vreau să menționez doar un element în acest context, discuțiile, pe care le-am avut cu un șir de miniștri de externe din țările membre ale Uniunii Europene, atunci cînd am menționat că Republica Moldova este interesată de principiul să contribuie, iarăși, pe potriva capacităților sale. Reacția a fost una foarte pozitivă, apreciindu-se că nu dorim doar să consumăm asistență financiară, politică, inclusiv în domeniul gestionării crizei, cu care noi ne confruntăm de 22 de ani aproape. În primul rînd.

În al doilea rînd, în ceea ce privește relația cu CSI. Obiectul este stipulat foarte clar, atunci a fost stipulat cînd am aderat la CSI, Republica Moldova nu participă la demisiunea militară-politică a acestei organizații regionale.

Domnul Vasili Șova:

И второй вопрос.

Спасибо.

Скажите, господин министр, не считаете ли Вы целесообразным, прежде чем выносить это соглашение на ратификацию, предварительно провести парламентские слушания с участием не только Министерства иностранных дел, но и Министерства обороны, и с тем, чтобы можно было задать серьезный круг вопросов, касающихся последствий, которые, возможно, будут с тем, чтобы мы потом не посматривали назад и говорили, что соглашение кадровое, а последствия будут конкретные.

Спасибо.

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Șova,

Astfel de audieri au avut loc împreună cu Comisia politică externă și integrare europeană, au fost audieri în prima fază, atunci cînd s-au inițiat discuțiile. Au avut loc audieri și discuții în momentul în care a fost definitivat textul acestui acord. În procesul examinării la nivel de Executiv, toate ministerele, inclusiv Ministerul Apărării s-a pronunțat pe marginea acestui acord, a venit cu sugestiile și obiecțiile sale, de care s-a ținut cont. Deci exercițiul, din punctul meu de vedere, necesar pentru a lua decizia de astăzi a fost făcut în totalitate.

Și mai este un element, pe care vreau să-l menționez. În 2009, atunci cînd puterea s-a schimbat puterea cardinal în Republica Moldova, noi deja eram în mare rămînere în urmă în raport cu vecinul nostru estic Ucraina în relația cu Uniunea

Europeană și pe Acordul de asociere, și pe zona de liber schimb, dar și pe vize. Eu nu mi-aș dori ca, astăzi, noi, iarăși, prin trăgănarea și tergiversarea luării deciziei pe acest subiect, să rămânem foarte mult în urmă în raport cu colegii noștri și partenerii noștri ucraineni, care, după cum am menționat, participă deja foarte activ în astfel de operațiuni și sub nici o formă nu au prejudiciat, ba din contra, au contribuit la creșterea prestigiului internațional al Ucrainei.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Microfonul nr.2.

Domnul Vasili Șova:

Господин министр,

Но вы ...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Șova,

Dacă ... Pentru luări de cuvânt. Deja este un coleg înscris, dacă doriți, vă înscrieți.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule ministru,

De fapt, am două întrebări și aș vrea să fiți mai convingător. Pentru că, pînă acum, tot ce ați promis, de fapt, ați realizat. 3 – 4 ani în urmă ați promis că Moldova, în scurt timp, va fi membru al Uniunii Europene. Vedem că ați realizat. Ați promis libera circulație pentru cetățenii Moldovei în Uniunea Europeană. Ați îndeplinit această promisiune.

Și acum veniți cu promisiunea că militarii din Moldova vor participa la gestionarea crizelor militare, la care va face parte Uniunea Europeană.

Prima mea întrebare este legată de faptul că Comunitatea Statelor din Europa – Uniunea Europeană, majoritatea statelor sînt membre ale blocului politico-militar NATO. Moldova este un stat neutru conform Constituției. Moldova nu este membru al Uniunii Europene. Și, după cum vedem, după toate promisiunile pe care le-ați făcut în public, nici nu are vreo perspectivă imediată sau în apropiere de a adera la această Comunitate.

În aceste condiții, prima mea întrebare: spuneți-mi, vă rog, cine a venit cu inițiativa de a semna acest acord? Și care este interesul Republicii Moldova decît de a pune la dispoziție cetățenii Republicii Moldova de a participa la crizele militare și a contribui financiar la gestionarea acestor crize?

Domnul Iurie Leancă:

Domnule Reșetnicov,

Nu vă supărați, dar calificativele vizavi de biografia mea vă aparțin în totalitate dumneavoastră.

Domnul Artur Reșetnicov:

Au fost promisiuni publice.

Domnul Iurie Leancă:

Nu am făcut niciodată promisiune că în 3 – 4 ani vom adera la Uniunea Europeană. Ar fi extrem de iresponsabil din partea mea să fac o astfel de declarație.

Și nu știu cum pot să fiu mai convingător în momentul în care întrebarea dumneavoastră se referă exact la ceea ce deja am menționat, cel puțin, de 3 – 4 ori. Este caracterul civil al acestor operațiuni. Este faptul că este o decizie a Republicii Moldova. Și prin astfel de acorduri nu se aduce atingere dreptului suveran al Republicii Moldova de a decide.

Faptul că majoritatea țărilor din Uniunea Europeană sînt membre și ale Alianței Nord-Atlantice nici aceasta nu este un impediment. V-am adus exemplul Austriei, Suediei ...

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci întrebarea mea s-a referit: cine a venit cu inițiativa?

Domnul Iurie Leancă:

V-am adus exemplul Austriei, Maltei, Finlandei ș.a.m.d. Dar dumneavoastră nu vreți să auziți. În situația aceasta nu știu ce pot să vă mai comunic suplimentar.

Domnul Marian Lupu:

Următoarea întrebare.

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci, domnule ministru, întrebarea a fost: cine a venit cu inițiativa semnării acestui acord? Dacă nu vă este clar. Dacă nu vreți să răspundeți, trec la a doua întrebare.

Domnul Iurie Leancă:

Nu, nu. De ce? Vă spun că în Declarația summitului șefilor de state și de guverne ale statelor Parteneriatului Estic, care a reprezentat țările membre ale Uniunii Europene și țările partenere, s-a luat o decizie: cooperarea în acest domeniu este unul prioritar.

Din cîte îmi aduc aminte, Republica Moldova a aderat la Parteneriatul Estic în 2009, înaintea schimbării puterii de la Chișinău. Decizia respectivă a fost luată...

Domnul Artur Reșetnicov:

Deci nu confundați Parteneriatul Estic cu aderarea la Uniunea Europeană.

Domnul Iurie Leancă:

... încă de guvernul comunist.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Artur Reșetnicov:

Bine. A doua întrebare, pentru că văd că nu vreți să răspundeți la prima întrebare. Fix cu câteva secunde în urmă, ați spus că este un acord pur civil, care nu are conținut militar sau politico-militar.

Eu vă rog să deschideți secțiunea a treia a acestui acord, care sună în felul următor: „Dispoziții privind participarea la operațiuni de gestionare militară a crizelor”. Și această secțiune conține mai multe articole, cred că le cunoașteți foarte bine. Și, în articolul 9, alineatul (2) presupune că personalul detașat de Republica Moldova își îndeplinește sarcinile și acționează exclusiv în interesul operațiunii Uniunii Europene de gestionare militară a crizelor.

Or dumneavoastră nu cunoașteți conținutul, pe care îl propuneți aici pentru examinare și aprobare în Parlament, or încercați, totuși, să trișați. Pentru că acordul nu conține numai părți sau componente civile.

În aceste condiții, dacă noi delegăm sau dumneavoastră doriți să delegați cetățenii, militarii Republicii Moldova, care să acționeze sub mandatul unei Comunități Internaționale, cum este Uniunea Europeană, cum poate fi interpretat acest acord, pe care îl propuneți spre examinare, decât participarea directă a Republicii Moldova la aceste crize militare?

Domnul Iurie Leancă:

Eu ... nu este bine la întrebare să răspunzi cu o întrebare, dar am menționat despre participarea contingentelor de genști, deci care sînt eminamente elemente militare, în Irak, astfel încît dumneavoastră ne-ați dat un exemplu ...

Domnul Artur Reșetnicov:

Acum, domnule ministru, tot trișați. Ei au participat la operațiuni de menținere a păcii.

Domnul Iurie Leancă:

Păi, exact și în această situație vorbim de operațiuni de menținere a păcii, dar cu contingent militar și nu cu contingente civile, dar pentru obiective și scopuri civile.

Domnul Artur Reșetnicov:

Acordul expres scrie că crize militare, nu operațiuni de menținere a păcii. Dumneavoastră faceți deosebire între aceste două noțiuni sau sînt comune?

Domnul Marian Lupu:

Bine. Stimați colegi,
Dar în Irak ce era? Criză civilă sau cum?

Domnul Artur Reșetnicov:

Și civile sînt inclusiv.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.
Microfonul nr.5.

Domnul Iurie Leancă:

Iată, geniștii efectuează doar operațiuni umanitare.

Domnul Ghenadie Ciobanu – *Fracțiunea PLDM*:

Stimate domnule ministru,

Pentru mine este importantă latura etică a acestei probleme. Și mie îmi este clar că, prin semnarea acestui acord, noi ne solidarizăm cu lumea progresivă, în scopul stopării violenței și nu doar în perimetrul, în hotarele unui stat, ale unei țări, în scopul stopării conflictelor, drept rezultat al cărora sînt suferințele, care adesea devin suferințe în masă, ale întregilor popoare, ale etniilor. Se amenință pacea pe plan regional, internațional. Se observă dezagregarea vieții economice și sociale a populației întregilor țări.

În acest sens, vreau să vă întreb, să confirmați acest lucru: este aceasta o solidarizare a noastră cu forțele pozitive, proactive pe arena internațională? Ne aduce aceasta o imagine alta decît multe dintre cele de care sîntem bîntuiți?

Domnul Iurie Leancă:

Bineînțeles că aveți dreptate. Este o expresie a solidarității cu Comunitatea Internațională, cu forțele progresiste. Se știe foarte bine că cazurile, la care ne referim în mod special, unde am fost invitați să contribuim, țin de situații, de focare de terorism internațional, care, chiar dacă, astăzi, afectează doar anumite țări de pe alte continente, cu același succes, într-o perioadă anumită, ar putea să se estindă și să estacoleze. Și nu dă Doamne să resimțim acest pericol și în alte părți ale lumii. Astfel încît nu e vorba doar de solidaritate, ci și de manifestarea grijii ...

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Păcii.

Domnul Iurie Leancă:

... pentru un interes național al Republicii Moldova – diminuarea posibilității acestui focar al terorismului mondial.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc.

Domnul Iurie Leancă:

Și eu vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

În temeiul articolului 108 din Regulament, Frațiunea noastră cere încheierea dezbaterilor pe marginea acestui proiect.

Domnul Marian Lupu:

Regulamentar, stimați colegi, sînt obligat să dau curs acestei solicitări. (*Rumoare în sală.*) Eu înțeleg, dar există Regulamentul.

Maria Sevastianovna,

Legea este lege pentru toți, indiferent de sex. Vă rog.

Colegi,

Eu am aici în față Regulamentul. Respectiv, conform prevederilor Regulamentului, eu sînt obligat să supun votului dumneavoastră propunerea înaintată de la microfonul nr.4. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

În continuare ...

Domnule viceprim,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Din momentul în care aceasta a fost propunerea, stimate coleg, iată, este comisia, întrebarea adresată comisiei.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Comisia politică externă și integrare europeană a examinat acest proiect de lege și constată că ratificarea prezentului acord se încadrează în politica de integrare europeană a Republicii Moldova, constituind un angajament asumat în cadrul viitorului Acord de asociere cu Uniunea Europeană.

Acordul are drept scop dezvoltarea și consolidarea cooperării dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană în domeniul securității și stabilește cadrul juridic și condițiile de participare a Moldovei la politica de securitate și apărare comună a Uniunii Europene.

De asemenea, vă informez că, în urma unor discuții detaliate și atunci cînd a fost emis avizul comisiei pentru inițierea negocierilor asupra acestui acord și cînd a fost adoptat raportul respectiv, deci s-a ajuns la concluzia că participarea Moldovei la politica de securitate și apărare comună și, în special, la operațiunile UE de gestionare a crizelor este compatibilă cu statutul de neutralitate, nu afectează suveranitatea și autonomia decizională a Republicii Moldova.

De asemenea, este important de subliniat faptul că decizia de participare la o misiune concretă va fi adoptată de fiecare dată prin hotărîrea Parlamentului la propunerea Şefului Statului, în strictă conformitate cu prevederile Constituţiei şi ale Legii nr.1156-XIV din 26 iulie 2000 cu privire la participarea Republicii Moldova la operaţiunile internaţionale de menţinere a păcii.

De asemenea, vă informez că majoritatea comisiilor permanente s-a pronunţat în favoarea ratificării acestui acord. În aceste condiţii, şi comisia vine cu propunerea de a ratifica acest acord prin aprobarea unui proiect de lege organică în primă lectură şi adoptarea lui în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Mulţumesc.

Întrebări, stimaţi colegi?

Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga – Fraţiunea PCRM:

Domnule preşedinte al comisiei,

În toată lumea, lumea de bună-credinţă întotdeauna se roagă pentru pace şi sănătate. Spuneţi-mi, vă rog, ce rău v-a făcut dumneavoastră şi partidelor dumneavoastră generaţia tînără, că dumneavoastră cu atîta uşurinţă începeţi a rezolva toate problemele de pe întreg globul pămînteasc, punînd la bătaie, la risc viaţa şi sănătatea, şi viitorul generaţiei tinere?

Spuneţi-mi, vă rog, în programele electorale, concret ale partidului dumneavoastră, şi ale celor care au mers la alegători, cine are în programul electoral prevederea că, uite, votaţi-ne pe noi, că noi o să vă trimitem feciorii, soţii, fraţii, o să vi-i trimitem în punctele fierbinţi, o să-i trimitem la luptă şi o să le punem viaţa în pericol?

Domnul Igor Corman:

Da. Mulţumesc, doamnă deputat.

Doamna Zinaida Chistruga:

Aţi avut în program aşa prevederi?

Domnul Igor Corman:

Eu propun să ne rugăm şi noi toţi pentru pace şi pentru sănătate, ca în toate ţările de bună-credinţă, în primul rînd.

În al doilea rînd, eu am prezentat acest raport nu în calitate de reprezentant al unui partid, ci, în calitate de preşedinte al comisiei, am prezentat raportul comisiei.

Şi în al treilea rînd, încă o dată vreau să accentuez ceea ce s-a accentuat de vreo 5 – 6 ori, cînd au fost purtate discuţii pe marginea acestui proiect de lege, noi discutăm acum un acord-cadru, care nu prevede vreo participare concretă nicăieri a nimănui. Vă rog să ţineţi cont de acest lucru şi să nu duceţi discuţiile în altă direcţie.

Doamna Zinaida Chistruga:

Deci noi știm consecințele care vor fi și nu le ascundeți acum.

Domnul Igor Croman:

Toate consecințele ...

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule președinte ...

Domnul Igor Corman:

... vor depinde de votul de aici, din Parlament.

Doamna Zinaida Chistruga:

... nu mă întrerupeți.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, vă rog.

A doua întrebare.

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule președinte,

În primul rând, dumneavoastră ați votat și la comisie, și în Parlament o să votați și nu încercați să vă spălați de păcate.

Și acum eu vreau să mă adresez către doamnele deputate, noi avem 20 de doamne ...

Domnul Marian Lupu:

Stimată colegă ...

Doamna Zinaida Chistruga:

Eu nu cred că cuiva i se va ridica mâna să voteze, mă adresez către doamnele deputate, să voteze pentru a pune la risc viața, viitorul copiilor lor, fraților lor, al generației noastre tinere. Aceasta este o ... nici nu-i creștinește și chiar este o crimă.

Vă rog să le spuneți data viitoare alegerilor ce legi aveți de gând să adoptați și cum să le puneți la risc viața copiilor și fraților. Vă rog frumos.

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumim.

Doamna Zinaida Chistruga:

Dar nu spuneți una în campania electorală ...

Domnul Igor Corman:

Da, e o declarație, care cred că nu necesită să fie prezentată.

Doamna Zinaida Chistruga:

... și faceți alta.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumim.

Doamna Zinaida Chistruga:

Nici un program electoral nu a ...

Domnul Marian Lupu:

Deconectați, vă rog, microfonul nr.3. Fiindcă aceasta deja e ...

Stimați colegi,

Stimate domnule președinte,

Mai sînt întrebări. Vreau să vă spun un lucru, că o bună parte, o bună jumătate dintre acei care șed în sectorul întîi în anul 2008 și eu, și dumneavoastră, și domnul Petrenco am ridicat mîinile și am votat pentru trimiterea militarilor moldoveni geniști în Irak. Cum încercați s-o îmbălați cum vreți, dar este exact același lucru. Unu la unu.

Dacă sînt alte întrebări?

Vă rog microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petrenco – *Fracțiunea PCRM:*

Спасибо.

Господин председательствующий на заседании,

Я хочу, чтобы Вы лично тогда проверили стенограммы тех заседаний и убедились, что я, например, не голосовал, но фракция голосовала, потому что это была операция под эгидой ООН. А здесь то, что Вы предлагаете, – это операции под эгидой стран-членов ЕС и НАТО.

Поэтому, более того, операция была не по принуждению к миру, это не военная операция, а операция гуманитарная.

Domnul Marian Lupu:

Да что Вы говорите?

Domnul Grigore Petrenco:

В которой участвовали ...

Domnul Marian Lupu:

Разбомбили Ирак – это мирная операция. Hai, măi, să nu vorbim prostii în sala asta, măi colegi, unde aduceți voi chestiile? Chiar ...

Vă rog întrebări pentru comisie, dacă sînt.

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petresco:

Господин Лупу,

Вы вообще все перепутали. Бомбили американцы, Ваши друзья, Ваши союзники и партнеры, а молдавские минеры разминировали Ирак. Понимаете?

Domnul Marian Lupu:

Iată și ...

Domnul Grigore Petresco:

Есть разница – «гуманитарная операция» и «военная операция»?

Domnul Marian Lupu:

Разницы никакой нет. Абсолютно никакой. Fiindcă eu v-aș fi văzut, domnule Petresco, când a votat toată Frațiunea PCRM, în 2008, că ați ținut mâna în jos. Și o să verificăm și stenograma. Foarte bine o să facem. (*Aplauze.*)

Vă rog întrebări pentru comisie la subiect?

Microfonul nr.3.

Domnul Grigore Petresco:

Значит, у меня есть два вопроса к докладчику. Первое: господин докладчик, Вы изучили, насколько это соглашение соответствует действующему в Молдове Закону об участии в международных операциях по поддержанию мира?

Могу детализировать мой вопрос.

Domnul Igor Corman:

Eu aș fi fost foarte bucuros dacă domnul Petresco ar veni la ședințele comisiei...

Domnul Grigore Petresco:

Статья вторая...

Domnul Igor Corman:

... și și-ar manifesta toată experiența lui extraordinară pe marginea tuturor legilor pe care le avem în Moldova. Dumnezeuastră la comisie nu faceți lucrul acesta. Vă rog, spuneți ce aveți în vedere.

Domnul Grigore Petresco:

Значит, довожу до Вашего сведения, господин Корман, Вы являетесь председателем комиссии по внешней политике, что закон...

Domnul Igor Corman:

А Вы член этой комиссии.

Domnul Grigore Petrenco:

...что закон, дослушайте до конца.

Domnul Marian Lupu:

Vă rog, pe rând.

Domnul Grigore Petrenco:

...что закон Республики Молдова об участии молдавских контингентов в международных операциях по поддержанию мира предусматривает возможность участия в подобного рода операциях по поддержанию мира только под егидой ООН и ОБСЕ, но никак не под егидой Европейского Союза и стран НАТО, понимаете? Есть большая разница.

Второе. Пункт б) статьи 2 этого закона предусматривает что мы, как страна, имеем право участвовать только в мероприятиях гуманитарного характера и в операциях по поддержанию мира, а никак не по принуждению к миру. Это две большие разницы и фактически сегодняшнее это соглашение, которое Вы предлагаете ратифицировать, противоречит уже действующему законодательству. Поэтому я Вас спрашиваю, Вы изучили действующее законодательство, перед тем как выйти на эту трибуну или нет?

Domnul Igor Corman:

Domnule Petrenco,

De câte ori trebuie să repetăm de la această tribună că nu este vorba, în cazul de față, de participarea la oricare operațiune de gestionare a păcii, de menținere, de impunere ș.a.m.d. Este un acord-cadru și de fiecare dată Republica Moldova va decide, în dependență de caracterul ofertelor sau posibilităților existente, ce fel de operațiune este, ce contingent să participe ș.a.m.d.

Domnul Grigore Petrenco:

A doua întrebare.

Domnul Igor Corman:

Nu văd nici o relevanță în întrebarea pe care mi-ați pus-o.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog.

Domnul Grigore Petrenco:

Și dacă este un acord-cadru, după cum spuneți, și de fiecare dată vom decide, Parlamentul, atunci de ce...

Domnul Igor Corman:

Bineînțeles.

Domnul Grigore Petrenco

...Ministerul Apărării deja a efectuat selectarea participanților din partea Republicii Moldova la operațiunea din Somali, de ce?

Domnul Igor Corman:

Nici o decizie nu a fost luată, deci a fost un studiu...

Domnul Grigore Petrenco:

Și această informație o puteți găsi în nota informativă.

Domnul Igor Corman:

...ce posibilități, ce efectiv este...

Domnul Grigore Petrenco:

Dacă noi nu am hotărât încă, dacă noi nu am votat.

Domnul Igor Corman:

Nici o decizie nu a fost luată. A fost un studiu. Nu s-a ajuns la vreo decizie, absolut.

Domnul Grigore Petrenco:

Dacă nu am ratificat vreun acord-cadru, în baza la ce i-au selectat?

Domnul Igor Corman:

Au fost puse în discuți și, pînă ca să vină cu o inițiativă în Parlament, trebuie să vedem, mai întîi, dacă sîntem capabili să participăm undeva sau nu. Despre aceasta înțeleg că a vorbit și ministrul de externe și, probabil, aceasta a și făcut ministrul apărării.

Domnul Marian Lupu:

Bine. Alte întrebări?

Microfonul nr.5.

Doamna Maria Ciobanu – Frațiunea PLDM:

Deoarece tovarășa deputat Chistruga a făcut trimitere la doamnele deputate din Parlament, vreau să-i răspund doamnei că vom vota cu inima împăcată acest proiect de lege. Pe noi ne deranjează altceva: ce fac feciorii rușilor în armata a 14-a din Transnistria?

Domnul Marian Lupu:

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, domnule președinte al comisiei.

Stimați colegi,

Înainte de procedura de vot, s-a înscris pentru luare de cuvînt domnul deputat Petrenco. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Grigore Petrenco:

Уважаемые коллеги,

Соглашение об участии Республики Молдова в операциях Европейского Союза по управлению кризисами – это самое настоящее преступление. Преступление против Республики Молдова, преступление против ее Конституции, преступление против молдавского народа.

Согласно Конституции, ее 11-ой статье, Республика Молдова провозглашает свой постоянный нейтралитет, и речь идет, конечно же, в первую очередь, о военном нейтралитете. Поэтому ни Филат, ни кто бы это ни был другой, не имел права 13 декабря прошлого года подписывать с госпожой Эштон подобного рода соглашение.

Общая политика безопасности и обороны Европейского Союза, которую отправленное в отставку коррумпированное правительство Молдовы почему-то считает для себя приоритетной, эта политика предполагает, среди прочего, проведение операций по интервенции, обращаю ваше внимание, по интервенции в ключевые регионы мира для обеспечения международной безопасности и функционирования правовых государств. Эта же политика предполагает проведение операций по предотвращению краха целого ряда государств. Что за этим скрывается?

За этим скрываются не только миротворческие операции, в которых, при определенных условиях, воинские контингенты нейтральных стран могут участвовать. За этим скрываются так-называемые операции по принуждению к миру, а фактически, военные операции, в которые пытаются затащить нашу страну и наших военных. Кому это надо? Что мы, как нейтральное государство, потеряли в Мали и в Самали? Кто будет отвечать за человеческие потери?

Согласно декларации, которую нам пытаются предложить для ратификации, Республика Молдова уже сегодня откажется от каких бы то ни было претензий в адрес стран, которые посылать будут молдавских солдат в эти операции, откажется от претензий в случае каких бы то ни было человеческих потерь.

Ответы на все эти вопросы – на поверхности. Зачем рисковать жизнью французских граждан в Мали, если можно отправить туда молдован? Зачем ставить под угрозу жизни граждан стран-членов ЕС в Сомали, если всегда под рукой есть контингенты из послушных государств Африки, Молдовы и других подконтрольных режимов в мире?

И, конечно же, кроме ЕС, кроме стран НАТО, которые собираются посредством подобного рода операций по принуждению к миру продолжать свою колониальную, неоколониальную политику в странах Африки, подобного рода соглашения нужны и правительствам от такого рода подконтрольных колониальных стран, какой является сегодня Республика Молдова. Потому что за этот золотой дождь грантов и кредитов они готовы продать все на свете. И мы это видим, что готовы наплевать и на Конституцию, неоднократно вы это уже делали.

Мы категорически против этого соглашения. Мы против не только потому, что оно противоречит Конституции Республики Молдова и нейтральному статусу нашего государства. Оно противоречит также и закону действующему об участии Молдовы в миротворческих операциях по поддержанию мира, но мы также против каких бы то ни было участий наших воинских контингентов до принятия закона о постоянном нейтралитете Республики Молдова. Этот закон вы отказываетесь включать в повестку дня, и мы сегодня еще раз убеждаемся, почему вы это делаете. Для того, чтобы продвигать вот подобного рода соглашения и зарабатывать на участии наших граждан в операциях в странах Африки и Ближнего Востока.

Мы призываем депутатов бывшего Альянса не участвовать в этом преступлении, не превращать военнослужащих Молдовы в пушечное мясо. Тем, кто так горит идеей участия молдован в военных операциях и операциях по принуждению к миру, пусть покажут пример и самостоятельно, сами отправятся в эти операции. Я думаю, что многие готовы были бы скинуться на билет в один конец для всех вас, кто будет голосовать сегодня за это соглашение, за его ратификацию, билет в один конец до Магадишу, до Бамака. Так, чтобы навсегда уже молдавский народ избавился от этой продажной власти, которая существует в Республике Молдова. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Avertizare. Conform Regulamentului, limbaj decent.

Domnul Grigore Petreco:

Наша фракция будет категорически против, и мы не будет голосовать за ратификацию этого соглашения. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Mare surpriză. Bine.

Stimați colegi,

Proiectul nr.99. Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură rog să voteze. Majoritatea. Proiectul de Lege nr.99 este aprobat în primă lectură.

(*Rumoare în sală.*)

Majoritatea. Toți au votat, sectorul nr.2, sectorul nr.3. (*Rumoare în sală.*)

Puteți da așa din deget, așa. E majoritatea. Eu văd de aici, din prezidiu. Numărarea voturilor este impusă regulamentar pentru lectura a doua. Clar? Clar. (*Rumoare în sală.*)

Acum. Lectura a doua. Eu vă rog frumos, gurițele ținute la control. Nu țipați în sală. Vă zic moale, delicat.

Acum, stimați colegi, lectura a doua? Să se mai adune. Bine.

Stimați colegi,

Continuăm cu proiectul de Lege nr.151 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Inițiativa unui grup de deputați. Prezintă... văd că domnul Guma nu este, cel care urmează să prezinte.

Trecem la proiectul de Lege nr.152 pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pentru anul 2013. Inițiativa unui grup de deputați.

Domnule Ioniță, vă rog, și în calitate de reprezentant al grupului de autori, și raportul comisiei.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Comisia economie... În primul rând, în calitate de autor, vreau să reamintesc plenului Parlamentului: săptămîna trecută noi toți împreună, unanim, am votat un proiect de lege, prin care, pe lîngă indexarea anuală a pensiilor, am decis să oferim un supliment financiar pensionarilor în sumă de aproximativ 400 milioane de lei. În momentul votării acelei legi în plenum Parlamentului, am vorbit că este necesar de rectificat Legea bugetului de stat și Legea bugetului asigurărilor sociale, prin care această sumă suplimentară să fie regăsită atît în bugetul asigurărilor sociale, cît și în bugetul de stat. Sumă care să fie transferată.

Drept consecință, un grup de deputați din Parlament am elaborat două proiecte de lege. Unul este nr.152, alt proiect de lege îl va prezenta colegul nostru, domnul Hotineanu, prin care decizia noastră de săptămîna trecută o reflectăm prin acest proiect de lege. Și anume, prin Legea nr.152, din bugetul de stat alocăm o sumă de bani în mărime estimativă total de 423 de milioane de lei către bugetul asigurărilor sociale, sumă necesară pentru acoperirea necesităților, drept rezultat al legii pe care am votat-o săptămîna trecută. Suma de bani pe care noi o alocăm în bugetul asigurărilor sociale de stat este formată din două surse de bază. Prima sînt soldurile din componentele de bază ale bugetului de stat – 206,8 milioane de lei, și al doilea este un împrumut extern în mărime de 167,9 milioane de lei pentru acoperirea deficitului bugetului de stat.

Această sumă este necesară în perioada tranzitorie. În momentul în careva fi Guvern funcțional, sperăm că în luna mai, vom avea o rectificare de buget, unde această sumă va fi completată cu un venit suplimentar la bugetul de stat. Această sumă este o sumă de urgență, la care noi accesăm, și, în felul acesta, prin acest proiect de lege, noi, de fapt, facem funcțională legea pe care toți unanim am votat-o săptămîna trecută.

Ieri, cînd în comisie a fost examinat proiectul de lege, noi știam că va veni avizul Guvernului. L-am aprobat pentru prima lectură. Astăzi dimineață am primit deja, avem avizul pozitiv al Guvernului. El va fi distribuit, dacă este necesar, tuturor membrilor comisiei, dar avizul a fost primit.

Astăzi, noi votăm în primă lectură și vedem, poate va fi posibil mîine în a doua lectură, dar dacă nu, săptămîna viitoare.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări?

Microfonul nr.3.

Domnul Oleg Reidman:

Спасибо.

Господин председатель комиссии și autor,

Ответьте, пожалуйста, на вопрос: какое сальдо мы используем в качестве этого источника? Это первый вопрос – какое сальдо, на какую дату?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Sînt două surse. Prima este soldul suplimentar care a fost pînă la data de 31 decembrie, atunci cînd a fost votată rectificarea bugetului...

Domnul Oleg Reidman:

OK.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Soldul pe care a fost estimat... soldul care s-a primit este mai mare decît soldul estimat.

Și doi, este soldul din primele trei luni ale anului. Sînt două solduri. Unul de pînă în 31 decembrie și al doilea – în primele 3 luni ale anului. În total, soldul total e 206,8 milioane lei.

Domnul Marian Lupu:

Clar. Mersi.

Domnul Oleg Reidman:

Насколько, насколько мне известно, сальдо, которое формировалось на 1 января, его предназначение было финансирование дефицита бюджета. Это что, у этого сальдо двойное назначение, дважды мы... в две копилки одно и то же сальдо кидаем?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, domnule deputat, noi avem soldul, care acum, dumneavoastră știți foarte bine, soldul care se formează, Parlamentul decide ce se întîmplă cu el, evident, poate fi utilizat pentru finanțarea deficitului, deoarece orice sursă suplimentară poate fi finanțată... din anul precedent... poate fi pentru deficit. Noi, în cazul de față, am decis nu la deficit, dar am...

Domnul Oleg Reidman:

Господин председатель,

Я все понимаю, мне не надо объяснять, я все понимаю. Я говорю о другом – что утверждая закон...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este de două ori.

Domnul Oleg Reidman:

Утверждая закон о бюджете на 13-й год, мы четко и ясно определили что сальдо на первое января является источником финансирования дефицита бюджета. Орь мы увеличиваем дефицит...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Corect.

Și acum eu v-am anunțat că soldul pe care noi l-am estimat a fost mai mic decât cel pe care l-am primit. Deci noi am primit un sold mai mare decât am estimat. Și orice sumă suplimentară primită, Parlamentul e cel care decide ce se întâmplă cu el și noi decidem acum că dăm această sumă în direcția ceea.

Domnul Oleg Reidman:

Тогда...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Soldul este mai mare decât s-a estimat.

Domnul Oleg Reidman:

Тогда объясните. У нас сальдо может, по вашей логике, по логике нашего минфина, у нас сальдо может быть равно вообще всем доходам бюджета, потому что это сальдо образуется из-за недофинансирования основных статей.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu este așa, domnule...

Domnul Oleg Reidman:

Недофинансирования основных статей.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat...

Domnul Oleg Reidman:

И я прошу в связи с этим министра финансов сюда для объяснения и дачи отчета по первому кварталу 2013 года, по исполнению бюджета. Это сальдо...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Reidman,

Trebuie să fim corecți. Ieri, noi în comisie, toți unanim am decis că ministrul finanțelor, în data de 25, va prezenta, conform legislației, executarea bugetului pentru 3 luni. Haideți, partea politică de o parte...

Domnul Oleg Reidman:

Bine. Asta e una.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și noi am decis în comisie. Vă rog, să fim corecți.

Domnul Oleg Reidman:

A doua întrebare.

Domnul Marian Lupu:

Da, vă rog. Liniște...

Domnul Oleg Reidman:

Domnule Președinte,

A doua întrebare. A doua.

Скажите мне, пожалуйста, заемные средства, которые мы используем как второй источник для формирования этой суммы, они являются какими-то новыми, новым соглашением, или они уже были предусмотрены однажды. Опять же для поддержки бюджета, для покрытия дефицита бюджета, который мы утвердили...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat, domnule deputat,

Dumneavoastră știți și noi am votat anul trecut că există o procedură nouă, prin accesarea surselor de urgență, și această procedură... ieri, ministrul a explicat, dar este bine să explicăm și plenului Parlamentului...

Domnul Oleg Reidman:

OK.

Domnul Veaceslav Ioniță:

...este o măsură provizorie și sperăm că nu va fi necesară accesarea...

Domnul Oleg Reidman:

Este clar.

Domnul Veaceslav Ioniță:

...acestei sume. Dumneavoastră...

Domnul Oleg Reidman:

Эта сумма временна. То есть, это кредит.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, noi vorbim despre faptul că, dacă va fi necesar acest lucru, dar este foarte mare probabilitatea că nu va fi necesar, tot Parlamentul, în cel mai scurt timp, va investiga noul Guvern și vom primi o rectificare de buget în luna mai.

Domnul Oleg Reidman:

Господин Председатель,

Скажите мне еще раз, что господин Рейдман, как вы знаете...

То, что я знаю, то, я знаю. Я хочу, чтобы все депутаты знали также, что это за источники. У вас есть источники в бюджете, господа из минфина и господа из правительства?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Reidman, domnule Reidman...

Domnul Oleg Reidman:

Эти источники – экономия от отмены номинативных компенсаций.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Reidman,

Numai nu întindeți așa degetul, căci dacă încep eu, în 2009, când s-a votat așa, cu degetul, știți cum era cu sursele, dar acum...

Domnul Oleg Reidman:

Domnule președinte...

Eu pot...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Ca să vă răspund. Spre deosebire de alte cazuri în care s-au luat decizii, în cazul de față, dumneavoastră știți foarte bine că noi împreună am decis pentru anul 2013, iar transferurile lunare, uitați-vă foarte atent, cât e transferul lunar. 400 de milioane împărțit la 9 luni de zile, se obține o sumă, calculăm foarte repede, de circa cinczeci și ceva de milioane de lei pe lună și dumneavoastră vă uitați că noi deja avem acoperit pentru aproape tot anul de zile. Și...

Domnul Oleg Reidman:

Это потому что...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Și spre deosebire de alte cazuri, ca să nu vă amintesc aici...

Domnul Oleg Reidman:

Господин председатель,

Domnul Veaceslav Ioniță:

...ca vremuri negre demult uitate, eu vreau să vă spun că noi prevedem chiar și în cazul în care nu va fi votată rectificarea, noi avem acoperirea pînă la sfîrșitul anului, iar această sumă de împrumut nu va fi necesară, că în luna mai va fi rectificarea bugetului, iar noi arătăm că toată suma integral de 400 milioane lei are acoperire, indiferent de ceea ce se va întîmpla. Aceasta este responsabilitate și maturitate.

Vă mulțumesc.

Domnul Oleg Reidman:

На самом деле это не так, и не рассказывайте мне, как надо жестикулировать.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu, evident, m-aș mira ca acei din opoziție să aibă altă opinie. Eu sînt mulțumit că este posibil...

Domnul Oleg Reidman:

Это перевыполнение, как Вы говорите, есть следствие планирования бюджета. Цыплят по осени считают.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Reidman...

Domnul Marian Lupu:

Bine, bine.

Stimați colegi,

Am clarificat pozițiile...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Reidman,

Trebuie să spuneți mulțumesc pentru faptul că acele 400 de milioane de lei, pe care le-am votat toți împreună, au fost identificate și astăzi votăm. Și ar trebui să votăm toți împreună ca și acele... așa, este ușor... s-au împărțit acele 400 de milioane. Toți erau cu idei bune. Uitați-vă că au fost și identificate.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.4, vă rog.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Vreau să vă aduc aminte că, acum cîteva săptămîni, am votat împreună unanım pentru majorarea pensiilor.

Atunci cînd am votat, și cred că am făcut un lucru bun, am spus că trebuie să depistăm și cele patru sute și ceva de milioane de lei, pentru că majorările pensiilor, am spus, vor intra în vigoare de la 1 mai, și nu de la 1 aprilie. Oamenii așteaptă, apropo, acești bani.

Acum, domnule Ioniță, dumneavoastră v-ați încurcat între două cifre. Eu o să vă ajut. Aceste 206 milioane nu sînt solduri. Acestea sînt supra... pe care dumneavoastră le considerați... supraacumulări ale planului la executarea bugetului de stat pentru primul trimestru. De ce vă spun că dumneavoastră așa considerați și așa consideră Ministerul Finanțelor?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Eu nu am spus așa. Dumneavoastră spuneți că eu am spus. Eu am spus altceva.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Ioniță,
Aceste 206 de milioane...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă rog, spuneți dumneavoastră...

Domnul Igor Dodon:

Eu vă spun că ele sînt de acolo, însă, de fapt, supraexecutarea planului nu există, pentru că s-a micșorat planul pentru ianuarie, februarie, martie, ca Ministerul Finanțelor să raporteze executarea și ceea ce s-a micșorat, s-a repartizat pe alte luni, și vom avea o problemă mare cu executarea mai tîrziu.

Însă vă amintesc că am solicitat săptămîna trecută să vină Ministerul Finanțelor cu un raport pentru executarea bugetului pentru primul trimestru, unde să fie clar aceste lucruri.

Întrebarea mea este următoarea. Două întrebări.

Prima. Aici este: ”Intrările suplimentare de împrumuturi externe – 174... 167 milioane de lei”. Întrebarea către dumneavoastră ca președinte al comisiei de profil, care trebuie să fie responsabil de crearea premiselor de creștere durabilă economică: este corect să împrumutăm bani externi pentru majorarea pensiilor sau mai bine să găsim surse interne? Aceasta este prima întrebare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Aceasta este o întrebare greșită, la care eu nu voi da răspuns, dar voi da răspuns la aceea cum consider eu că trebuia să fie întrebarea corectă. (*Rumoare în sală.*) Iar acum în privința faptului că ați solicitat de la Ministerul Finanțelor, fiindcă...

Domnul Igor Dodon:

A doua întrebare, domnule Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, la prima, în primul rând. Dumneavoastră ați solicitat.

Domnul Igor Dodon:

Iar o să vă încurcați. Vă spun, a doua întrebare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dumneavoastră ați solicitat.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Ioniță,
A doua întrebare.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Dumneavoastră ați...

Domnul Igor Dodon:

Ce facem... domnule Ioniță...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu, nu. Stați, pe rând.

Domnul Igor Dodon:

Pentru anul acesta ați depistat, spuneți că ați depistat 400 de milioane de lei. Ce facem pentru anul următor? Pentru că dacă nu o să fie bani, dumneavoastră doar știți, aceștia plus 90 de lei o să fie minus. Dacă noi, domnule Ioniță, împreună cu dumneavoastră, împreună cu toți colegii, indiferent de... nu facem politică aici... nu o să depistăm surse interne și nu o să motivăm agenții economici să achite impozite, toate acestea sînt Филькина грамота, cum spun rușii. Nu o să dea vreun efect.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Să luăm pe rând, domnule deputat.

Domnul Igor Dodon:

Haideți.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Prima.

Domnule ministru,

Ieri, la comisie, dumneavoastră ați avut... ați lipsit motivat. Trebuie să spunem lucrul acesta, a fost o lipsă motivată. Ieri, la comisie... A decis comisia, pe data de 25, conform prevederilor legale, vi se va răspunde la toate întrebările și în scris, și verbal, nu doar dumneavoastră, dar întregii societăți, ce se întîmplă în primele 3 luni.

Doi. Noi nu finanțăm pensia, cum ați spus dumneavoastră, din împrumuturi. Ele se finanțează din bugetul de stat, iar bugetul de stat, în cazul în care va fi nevoie, dar această nevoie nu va fi, va apela la această sursă.

Iar acum, cât privește ce vom face anul viitor. Vreau să vă spun, spre deosebire de a vorbi, noi și acționăm. Vreau să reamintesc aici că nu este prima acțiune, pe care noi o întreprindem, pentru a ajuta cetățenii care au nevoie. Exact așa am procedat în 2010, când am oferit pentru perioada rece a anului. Am avut doar 84 de milioane. Exact dumneavoastră și colegii strigați ce vom face în viitor. Ce am făcut în viitor? Am lucrat și am găsit sumă de bani să dăm.

De aceea, vă chemăm și pe dumneavoastră să lucrăm toți împreună pentru binele țării.

Domnul Igor Dodon:

Bravo.

Domnul Marian Lupu:

Mersi.

Domnul Igor Dodon:

Nu, nu. Stați.

Domnul Marian Lupu:

Păi, două întrebări, domnule...

Domnul Igor Dodon:

Nu, nu întrebare. Doar foarte, foarte succint.

Domnule Ioniță,

În ceea ce ține de acționat. Vreau să vă aduc aminte: când ați aprobat bugetul pentru...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vă rugăm și pe dumneavoastră: trebuie să acționați, nu doar să vorbiți.

Domnul Igor Dodon:

...pentru anul 2013, când ați aprobat bugetul, din indicatori macroeconomici prognoze pentru anul 2013 de 5% creștere PIB. Noi v-am spus că nu o să fie 5%, o să fie mai jos. Acum, deja Ministerul Economiei în exercițiu spune că o să fie mai jos. Deja aveți o gaură în bugetul anului 2013 de circa 1 miliard și ceva de lei și nu trebuie...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Nu știu ce gaură avem, că avem în plus 200 de milioane. Eu am auzit cifra asta apocaliptică...

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi...

Stimate domnule Dodon...

Domnul Veaceslav Ioniță:

...anul trecut, când am votat bugetul, și pînă la urmă toți ați spus că vom veni cu rectificarea în jos...

Domnul Igor Dodon:

Eu vreau să vă atrag atenția...

Domnul Veaceslav Ioniță:

...și, uitați-vă, că venim cu rectificarea în sus.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Ioniță,

Eu vreau să vă atrag atenția că dumneavoastră, ca autor al acestui proiect, să fiți mai atent și o abordare mai profesionistă.

Ar fi fost logic să fie și Ministerul Finanțelor aici cu mai multe detalii despre executarea bugetului pentru primul trimestru.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Vor fi prezentate...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Veaceslav Ioniță:

...pe data de 25 și veți fi plăcut surprins de informația care o veți auzi.

Domnul Marian Lupu:

Iată, pe această notă plăcută, eu vreau să vă mulțumesc, stimate domnule președinte al comisiei, (*rumoare în sală*), și să trecem la un exercițiu nu mai puțin plăcut.

Să votăm acest proiect în primă lectură. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul este aprobat în primă lectură.

Proiectul nr.151, pe care anterior îl anunțasem.

Domnule Guma,

Vă rog. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

După...

Voce din sală:

Приносим свои извинения.

Domnul Marian Lupu:

Nu, vom putea face. După prezentarea proiectului, 7 minute rezervate, dacă... Scăparea mea, cer scuze că nu am reușit să îmi notez.

Domnule Guma,

Vă rog.

Domnul Valeriu Guma – Frațiunea PDM:

Da, mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Vin în fața dumneavoastră ca unul dintre autori și mulțumesc și colegilor cu care, am examinat împreună problema care se discută de mai mulți ani. Este o problemă la care, prin diferite soluții, noi, în Parlament, și în anii precedenți, începând din 2008, am avut obiecții. Pe parcurs, am venit și cu niște inițiative legislative. Dar am venit cu un document în fața dumneavoastră și vreau să mulțumesc aici și colegilor, domnului Dodon de la Partidul Socialist, care au fost unii dintre susținătorii acestui proiect, și altor colegi.

În urma consultărilor și formării unui grup de lucru în Parlament, în Comisia economia, buget și finanțe, am venit cu acest proiect de lege, care... am întrunit un consens azi, la moment, ca să... cu acest proiect... nu sînt toate modificările... care sînt vizați acei antreprenori, patentare, care ridică și alte probleme și vor soluționarea lor, dar facem primul pas, ca apoi să putem și celelalte, regulamentar, din partea lor, socot, momente... Putem chiar și pentru lectura a doua să încercăm să adăugăm, dacă o să fie necesar, și vreau concret să spun că noi am prevăzut două articole. În primul, ce ține de patenta de întreprinzător, venim cu precizarea unei suprafețe de comerț mai mare, care este necesar pentru activitatea lor, venim cu majorarea plafonului cifrei de afaceri de la 100 de mii la 300 de mii. Dăm adăugător niște noțiuni și completăm cu niște cuvinte punctul 3. În afară de tonete, pavilioane și alte ghișeuri. Și articolul II, cu Codul fiscal, modificări, la titlul VII "Taxe locale".

Vreau să spun că aici poate să apară mai multe întrebări sau ceva de genul că noi am prevăzut în politica fiscală liberalizarea acestor taxe locale, pe de o parte. Dar avem o situație, care, astăzi, provoacă unele momente, care... oamenii de afaceri, involuntar, prin deciziile consiliilor, care... azi taxele sînt, unele, spunem, așa, ușor puțin argumentate. Întîlnim cînd pentru o taxă locală la un agent economic dintr-o localitate rurală, sînt mărite aceste taxe fără vreo analiză serioasă de zeci de ori mai mari.

De aceea, noi venim cu plafonarea lor. Ca să nu afectăm bugetele locale pentru 2013, propunem ca aceste taxe să intre în vigoare de la 1 ianuarie 2014.

Mulțumesc pentru atenție.

Rog să susțineți acest proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări, stimați colegi?

Microfonul nr.4.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule deputat,

Stimate coleg,

Această inițiativă este una benefică și a fost semnată de, practic, câteva fracțiuni. Vreau să vă spun că, inițial... acest proiect a fost inițiat de către socialiști și la propunerea colegilor de la alte fracțiuni. Noi am acceptat ca să fie din partea mai multor fracțiuni, pentru că este o problemă majoră. Este doar primul pas pentru a rezolva un șir de probleme cu care se confruntă cei acare fac comerț în baza de patentă, de aceea, chem toți deputații, indiferent, din opoziție sau de la guvernare, să voteze acest proiect.

Noi îl vom susține și vom continua mai departe pentru a rezolva cadrul legal de a rezolva problemele cu care se ciocnesc oamenii.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

La fel. Întrebări altele nu sînt.

Domnule Guma,

Vă mulțumesc.

Rog comisia.

Domnule Ioniță,

Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Vreau să informez pe scurt plenul Parlamentului că, la solicitarea deținătorilor de patentă a Asociației Micului Business, Comisia economie, buget și finanțe a organizat mai multe grupuri de lucru, la care ne-am întâlnit atît cu reprezentanții deținătorilor de patentă, cît și cu reprezentanții din Guvern, care au fost desemnați de către Prim-ministru, pentru a duce discuții cu acei care dețin patentele.

De asemenea, au fost invitați reprezentanți ai altor instituții abilitate. În urma acestor discuții, am convenit să pregătim un proiect de lege pe care să-l promovăm și, la prima etapă, într-adevăr, ne-am concentrat pe 4 lucruri, pe care, considerăm, trebuie să le promovăm.

Primul ține de suprafața unde pot activa deținătorii de patente. Doi, este suma de bani care poate să fie rulată la cei care dețin patentele. Trei, este obiectul sau unde vor desfășura activitatea în prezent. De fapt, ei sînt limitați în drepturi. Dacă este un spațiu deschis în piață, au voie, dacă este un spațiu închis, deja au probleme. Și patru, este un subiect foarte sensibil, legat de taxele locale, din simplul motiv că lipsa unei plafonări deseori duce la aceea că, în anumite condiții, sînt niște taxe exagerate.

Pentru prima lectură sîntem gata să votăm acest proiect de lege. Pentru lectura a doua va fi necesar, cel puțin la unul dintre capitole, să avem avizul Guvernului. Și, cu certitudine, va fi necesar să avem avizul reprezentanților

autorităților publice locale, deoarece vorbim despre taxe locale și să dăm dovadă de corectitudine și de respectul nostru față de autonomia locală. Vom solicita implicarea autorităților publice locale și a reprezentanților lor, precum și avizul.

Aici vreau să menționez că acest proiect de lege a fost votat de către reprezentanții majorităților fracțiunilor parlamentare. Noi am considerat, ca să nu mai polemizăm prea mult politic, dar să încercăm să ajutăm acest grup de cetățeni, care își duc viața lor, având o activitate pe care o știm cu toții.

De aceea, comisia propune ca, pentru prima lectură, acest proiect de lege să fie susținut, iar pentru lectura a doua, după cum am spus, având avizele unor instituții, pe care este necesar să le avem. Vom examina în lectura a doua acest proiect de lege cu toate recomandările care vor veni.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Evident, și de la deputați, dacă sînt anumite propuneri, se vor lua...

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Dacă sînt întrebări pentru comisie.

Microfonul nr.5.

Domnul Oleg Bodrug:

Domnule președinte al comisiei,

Noi, în cadrul comisiei, am participat activ și Partidul Liberal a susținut, fără doar și poate, această inițiativă prin semnătura, pe care am pus-o pe această inițiativă, dar, totodată, în cadrul comisiei, am abordat două probleme și vrem să auzim răspunsul aici.

Cînd a fost vorba de plafonare, noi am zis ca să fie totuși diferențiate taxele, cînd este vorba de Chișinău, Bălți și celelalte localități. Prima.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da, domnule deputat.

Vă mulțumesc.

Noi am discutat și în lectura a doua, cu certitudine, se va ține cont că vom împărți în două sau, dacă nu, chiar în trei. Municipiul Chișinău și Bălți – un plafon. Centrele raionale sau orașele – al doilea plafon. Și localitățile rurale – alt plafon.

Nu poți să pui în aceeași farfurie un sat și municipiul Chișinău. Cu certitudine, în lectura a doua se va ține cont de acest lucru. Mai mult ca atîta, noi cred că va trebui... nu cred că, dar cu siguranță va trebui să consultăm și autoritățile publice locale, municipiul Chișinău plus reprezentanții autorităților publice locale, calmo... sau altă reprezentanță legală.

Domnul Oleg Bodrug:

Și al doilea moment. Era vorba, iarăși, discuție în grupul de lucru, despre permisiunea de trecere, când e vorba de vamă, mărim cifra pînă la 500 de dolari...

Domnul Veaceslav Ioniță:

Noi, iarăși am vorbit...

Domnul Oleg Bodrug:

...sau euro.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Cred că vom cere... pentru lectura a doua vom solicita expres de la Guvern să primim răspuns la această întrebare și sperăm că de orice decizie bună și necesară se va ține cont.

Dar aceasta ține de lectura a doua și, evident, noi am convenit că, după ce trecem prima lectură, lucrăm inclusiv cu grupul de lucru desemnat în Guvern, că este așa grup de lucru la Guvern, și împreună să avem un proiect de lege cît mai bun posibil.

Domnul Oleg Bodrug:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Domnule președinte al comisiei,

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Proiectul nr.151. Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură rog să voteze. Majoritatea.

Mulțumesc.

Proiectul de Lege nr.151 este aprobat în primă lectură.

Proiectul nr.153. Modificarea și completarea Legii bugetului de asigurări sociale de stat pentru anul curent. Inițiativa domnului Hotineanu, pe care îl invit la tribuna centrală să prezinte proiectul, cît și raportul comisiei.

Domnul Vladimir Hotineanu – Frațiunea PLDM:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2013 este elaborat pentru a executa Legea nr.51 din 2013 privind completarea unor acte legislative și care prevedea suplimentul la majorările pensiilor pentru anul 2013.

Prin acest proiect, în corespundere cu proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii bugetului de stat pe anul 2013, se majorează suma transferurilor de la bugetul de stat la bugetul asigurărilor sociale pentru prestații sociale cu 422 milioane lei, care sînt destinate plății majorărilor la pensii și a

suportului financiar de stat unor categorii de beneficiari de pensii de asigurări sociale.

În rezultat, suma transferurilor la bugetul de stat, la bugetul asigurărilor sociale se majorează de la 2 miliarde 585 la 2 miliarde 952 milioane lei sau cu 367 milioane de lei.

Cheltuielile bugetului asigurărilor de stat se micșorează cu 541 milioane lei. Această micșorare se referă la compartimentul "Pensii de asigurări sociale" și este influențată de precizarea indicatorilor macroeconomici de către Ministerul Economiei. Indicatorii macroeconomici, precizați la data de 22.03.2013 de către Ministerul Economiei, vor condiționa necesitatea precizării bugetului asigurărilor de stat pentru 2013 atât la partea de venituri, cât și la partea de cheltuieli.

Proiectul de Lege... asta ce vizează inițiativa legislativă... a fost discutat în comisie și votat unanim de toți membrii comisiei parlamentare. Am primit avizul de la toate comisiile, inclusiv avizul Guvernului, la care țin să dau citire unui alineat, care este foarte important. Totodată, în anexa nr.1 a proiectului de lege, la poziția 2 din capitolul "Transferuri", propunem ca cifra "2 miliarde 105 milioane lei" să fie substituită cu cifra "1 miliard 682 de milioane". Capitolul menționat se va completa în final cu următoarea poziție: "Susținerea financiară suplimentară a unor beneficiari de pensii și alocații sociale – 422 milioane 113 mii lei".

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia propune votarea în primă lectură și în a doua lectură.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări către autor și pentru comisie nu văd.

Vă mulțumesc, domnule președinte al comisiei.

Stimați colegi,

În condițiile raportului prezentat, supun votului dumneavoastră aprobarea în primă lectură a proiectului nr.153. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Proiectul de Lege nr.152 este aprobat în primă lectură.

Proiectul nr.153 și proiectul nr.99, urmează votul în a doua lectură. Mîine dimineată, sub nr.1 și nr.2.

Respectiv, o să rog... da, suplimentar...

Secretariatul, am rugat să se clarifice cu comisia de profil, nr.152. Nr.151 înțeleg că mai e nevoie de timp suplimentar. Deci clarificați lucrurile și o să-mi puneți pe masă informația.

Stimați colegi,

În continuare... (*rumoare în sală*) eu vreau să rog permisiunea colegilor și autorilor, la proiectul nr.158, să nu pierdem timpul. Chestia este foarte simplă. Comisia de anchetă pe problematica monumentelor a solicitat o extindere a termenului de activitate pentru definitivarea raportului pînă în ziua de 3 mai. Acesta este esența acestui proiect. Nu cred că e nevoie să facem prezentări largi.

Eu vreau să supun votului dumneavoastră adoptarea proiectului de Hotărîre nr.158. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea. Proiectul nr.158 este aprobat.

Proiectul de Lege nr.305 pentru modificarea articolului 27 din Legea privind activitatea particulară de detectiv și pază. Inițiativa domnului Cimbriciuc, pe care îl invit pentru a prezenta proiectul propriu-zis, cât și raportul comisiei.

Domnul Alexandru Cimbriciuc – Frațiunea PLDM:

Stimate domnule Președinte,

Onorată asistență,

Stimați colegi,

Propunem atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind activitatea particulară de detectiv și pază.

Acest proiect constă în micșorarea plafonului de 21 de ani cu 18 ani pentru dreptul persoanelor de a fi încadrate în activitatea particulară de pază. Stabilirea vârstei de 21 de ani în legea cu referință nu se corelează nici cu o normă din legislația națională, precum și din practica aplicării altor legi.

Capacitatea deplină de exercițiu începe la data când persoana fizică devine majoră, adică la împlinirea vârstei de 18 ani. În serviciul militar în termen sau în cel cu termen redus se încorporează bărbați, cetățeni ai Republicii Moldova, care au împlinit vârsta de 18 ani, au atins această vârstă în perioada încorporării.

Deducând din cele menționate, nu văd oportunitatea și logica de a pune limita de 21 de ani persoanelor care ar putea sta la pază într-o farmacie, școală, grădiniță, a unui bun imobil sau cum ar fi în unul din multele centre comerciale sau chiar simplu magazin alimentar, fără armă și fără mijloace speciale.

Luând în considerare argumentele expuse mai sus și oportunitatea prevederii propuse, solicit susținerea acestui proiect, pentru ce și vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări?

Mulțumesc, la fel.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Atunci când în legislație s-a introdus posibilitatea angajării în aceste companii, servicii de pază și protecție, și de securitate, vârsta de 21 de ani s-a prezumat că persoana este pregătită psihologic, este pregătită fizic și poate să primească decizii corecte în situații de criză, în special de timp. Este vorba de utilizarea mijloacelor speciale, inclusiv și a armelor de foc.

În argumentarea dumneavoastră de a micșora vârsta de la 21 la 18 ani nu există nici o analiză a acestor capacități, în special, psihologice, a angajaților în aceste întreprinderi, care asigură protecția și paza. În acest sens, eu am două întrebări.

Prima întrebare. De ce nu există acest studiu despre capacitatea psihologică și de ce ați ales vârsta de 18 ani, dar nu de 17, nu de 20 de ani sau nu de 19 ani?

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru această întrebare.

Eu consider că dacă Constituția prevede că cetățenii Republicii Moldova pot fi angajați în orice muncă, pe care dînșii o aleg, eu nu înțeleg de ce noi, deputații, ne opunem tinerilor care doresc să se angajeze în cadrul unei sau altei munci pentru a face un ban. Una la mână.

Domnul Artur Reșetnicov:

Domnule autor,

Încercați să...

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Al doilea moment, ceea ce ați spus dumneavoastră. Legea nr.283 din 4 iunie 2003 prevede clar, în articolul 28 din Legea, care concretizează că persoanele care practică activitatea de detectiv și de pază sînt obligate să treacă un instructaj și o pregătire specială, ceea și fac acest lucru.

Prin regulamentele interne ale fiecărei agenții de pază este obligat să facă acest lucru și mecanismul respectiv de a pregăti tinerii este stipulat în lege.

Ceea ce spuneți dumneavoastră despre... ca să... cred că și a doua întrebare o să vă referiți la acest lucru. Legea cu privire la arme, Legea nr.130 din 08.07.2012 prevede clar la ce vîrstă poate un cetățean al Republicii Moldova să dețină dreptul de portarmă. Este de la vîrsta de 21 de ani.

Deci acei tineri care se angajează în cîmpul muncii în astfel de agenții, dînșii nu vor putea purta nici arme pînă la vîrsta de 21 de ani.

Domnul Artur Reșetnicov:

Și acum trec la a doua întrebare, pentru că, cu toate capacitățile pe care le aveți, nu ați intuit care va fi a doua întrebare.

Deci spuneți-mi, vă rog, acest proiect al dumneavoastră de lege dispune de o expertiză anticorupție?

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Dar eu nu văd aici necesitatea, fiindcă vreau să argumentez în felul următor și vă răspund de ce.

Carabinierii, care sînt angajați în serviciul statului și păzesc obiective și instituții strategice ale Republicii Moldova, stau cu arme și au acest drept. Totodată și instituțiile statale, ca și paza de stat, care, practic, angajează oameni de la vîrsta de 18 ani...

Domnul Artur Reșetnicov:

Bine, eu să înțeleg că acest proiect nu are expertiza anticorupție și ca să nu intrăm în aceste discuții, pentru că ar putea să existe, să planeze bănuiele rezonabile, ar fi corect ca, înainte de a fi prezentat pentru a doua lectură, acest proiect să fie însoțit de o expertiză anticorupție.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,
Bine. De acord. Fie.

Domnul Marian Lupu:

Cerințele deputaților nu se comentează, ele se execută. E normal. Cel puțin, eu îmi pun întrebarea, dar ce fel de pericol corupțional dumneavoastră vedeți aici, ca să înțeleg și eu mai bine.

Microfonul nr.2.

Domnul Artur Reșetnicov:

Eu... această propunere, mă bazez pe decizia Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică care a aprobat și a încercat ca acest proiect de lege să dispună de expertiza anticorupție, votat de comisie.

Domnul Marian Lupu:

De acord. Dacă-i decizia comisiei.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Nu este adevărat, domnule deputat, fiindcă și eu sînt membru al acestei comisii. Noi astfel de lucruri... în raportul comisiei nu este.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Dumneavoastră nu v-ați expus, acum, cred că l-ați inventat, dar...

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

...noi nu avem vreun drept să îngrădim dreptul tinerilor de a se încadra în câmpul muncii.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.5.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule autor,

Cum vă închipuiți dumneavoastră, un copil de 18 ani, fără armament și echipament special, să-l puneți bodyguard, sau să nu zicem paznic, într-o farmacie, unde sînt substanțe stupefiante? Cum să-l puneți bodyguard dumneavoastră într-un magazin, unde este alcool, tutun, unde știm că deseori noaptea se bagă cei care

solicită gratis și necesită noaptea, la 1, 2 de noapte, cum vă închipuiți dumneavoastră un bodyguard de 18 ani? Un copil, fără echipament special? Eu nu-mi închipui așa ceva.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Domnule deputat,

În Legea cu privire la detectiv și pază particulară este arătat pe articole fiecare caz în parte, dacă dumneavoastră vorbiți despre bodyguardzi. Bodyguardzii sînt implicați prin alte articole ale acestei legi și prin contractele față de angajator.

Domnul Gheorghe Brega:

Ca să nu-i numesc paznic, eu i-am spus bodyguard. Ei, dar e un paznic. Cum?

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Deci paznic. În contractele individuale ale fiecărei agenții, care încheie cu orice angajat al serviciului, care dorește să-și satisfacă dorința de a face serviciul în astfel de structuri ... sînt stipulate în contractul individual cu fiecare angajator și cu fiecare angajat. Acest lucru se stipulează în aceste contracte, că dacă într-o farmacie ... și eu n-am văzut în nici o farmacie să stea acei agenți de pază cu arme, îmbrăcați în uniformă specială, acolo stă pentru a menține ordinea publică și de a informa acele grupe operative, inclusiv organele de drept. Această persoană ... exact poate s-o facă un tînăr începînd de la 18 ani. Așa cum noi încredințăm să facă serviciul militar și de a proteja securitatea fiecărui cetățean al acestei țări.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci nu sînteți corect informat. În farmaciile unde sînt substanțe stupefiante sînt oameni care au echipament special, și nu de la 18 ani. Aceasta e una.

Doi la mînă ...

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Dumneavoastră ...

Domnul Gheorghe Brega:

O clipă.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

... încurcați grupele operative ale acestor agenții.

Domnul Gheorghe Brega:

O clipă. Nu contez eu pe nimic. Eu vă spun aceea ce este.

Mai mult ca atît, vreau să vă întreb un singur lucru: dacă de la 18 ani i se permite? Totodată, dumneavoastră solicitați ca ei să fie pregătiți. Deci nicidecum nu poate să fie de la 18 ani, căci el trebuie pregătit vreun an de zile, instruit, instrucție, pregătire, deci nu poate să fie. Să nu facem ...

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Domnule deputat ...

Domnul Gheorghe Brega:

... din grădiniță pază la farmacia.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

De acord.

Domnule deputat,

Vă informez. Fiecare agenție, atunci când încadrează în câmpul muncii, în agenția respectivă, ea este obligată, prin lege, ca această persoană să fie delegată instituției din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care este Academia de Poliție, care pregătește fiecare tânăr conform unui curs special de pregătire.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Probabil ... în calitate de deputat vreau și eu să spun un lucru. Acest proiect de lege nu impune, acest proiect de lege oferă posibilitatea.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

De acord.

Domnul Marian Lupu:

Fiindcă nu fiecare nici la vârsta de 18, nici la vârsta de 21, dar unii nici la vârsta de 30 nu sînt buni pentru asemenea gen de activitate. Și atunci, acei care practică acest gen, credeți-mă, vor selecta și în continuare cu maximă atenție dacă convine sau nu convine pentru postura respectivă de muncă, indiferent de vîrstă.

Microfonul nr.3.

Doamna Zinaida Chistruga:

Aici s-a vorbit că acest proiect de lege nu are nimic, nici un risc de coruptibilitate. Eu vreau să combat această concluzie. Pentru că dumneavoastră, domnule Cimbriciuc, nu spuneți adevărul pînă la sfîrșit.

Adevărul constă în faptul că în Legea cu privire la activitatea de detectiv și pază se stipulează că, dacă se încadrează în câmpul muncii într-o astfel de firmă de companie o persoană care n-a atins vârsta de 21 de ani, pentru această încălcare se retrage licența.

Și dumneavoastră trebuie să știți că acei care v-au rugat să promovați acest proiect au dividende foarte mari din aceasta. Pentru că a încadra în câmpul muncii tineri care nu au 21 de ani, ei sînt nevoiți, că nu vor să meargă la ei la muncă și ei riscă cu licența.

Ridicați, vă rog, cîte licențe au fost retrase? Sau cîte prescripții au fost emise la tema aceasta? Este o întrebare foarte mare. Și dumneavoastră, într-adevăr, îndepliniți o comandă a unor agenți economici.

Eu vreau să vă întreb, stimate domnule deputat, spuneți-mi, vă rog, dacă noi acceptăm ca să vină băieții de 18 ani să îndeplinească această funcție, care sînt mecanismele, dumneavoastră spuneți că el n-o să aibă acces la arme, dacă noi .. sute de tineri au fost încadrați în cîmpul muncii, neavînd dreptul să fie încadrați, neavînd 21 de ani, noi cum o să controlăm arma, are el acces la armă sau nu are acces la armă? Nu putem, nu sînt pîrghii reale de control asupra acestui flagel.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Nu aveți dreptate, doamnă deputat, și vă lămuresc de ce. Fiindcă subdiviziunile Ministerului de Interne, abilitate de a verifica activitatea particulară de pază, sînt acele structuri care verifică minuțios, și vreau să vă spun, foarte strict aceste structuri. Dumneavoastră ați fost șefa ceea care ați dat foarte multe licențe ale activităților de pază. Și eu consider că noi nu avem dreptul să punem aceste restricții.

Fiindcă persoanele de la 18 ani pînă la 21 de ani, practic, noi impunem ca aceste persoane tinere, care doresc să se angajeze în activitatea respectivă. Fiindcă este o activitate bărbătească, o activitate plină în activitate, se regăsesc în țările străine, chiar și în țările vecine, a căror legislație permite acest lucru.

De ce noi în Republica Moldova îngrădim dreptul cetățeanului de a se încadra în cîmpul muncii, atunci cînd legile prevăd strictete cu strictete cadrul legal cînd are dreptul să poarte armă, căci aceasta este problema, restul nu văd nici o problemă în activitatea respectivă?

Doamna Zinaida Chistruga:

Domnule deputat ...

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Și nu îndeplinesc nici o activitate, să spunem, sau o comandă a agenților economici. Eu vreau să vă spun că în activitățile de pază din Republica Moldova și securitate privată activează zeci de mii de cetățeni ai Republicii Moldova, cărora noi le-am încredințat acest lucru. Și vreau să vă spun că în bugetul statului vin sume impunătoare din urma activității acestor servicii. Pe cînd acea structură de stat – Paza de Stat, care nu are aceste limite, cum punem noi în corelare cu dreptul fiecărui cetățean de a-și alege locul de muncă?

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Aceasta este ideea.

Doamna Zinaida Chistruga:

Eu am o sugestie pentru comisia de profil, să vină cînd se va discuta în a doua lectură să ne informeze: pe parcursul ultimilor ani cîte licențe au fost retrase?

Cîte prescripții au fost emise anume la această temă, căci au fost implicați tineri care nu au împlinit 21 de ani?

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Doamna Zinaida Chistruga:

Și mai este o problemă, domnule deputat. Și-i funcția specială. Și mai este o problemă. Dacă firmele de detectiv și de pază mereu sînt în lipsă de cadre, înseamnă că ceva nu-i în regulă pe acest segment. Cauza nu este în vîrstă, cauza este în faptul că tinerii vin la aceste firme, se angajează, lucrează jumătate de an – un ani – doi și pleacă de acolo. Iată, dați să vedem care este cauza. De ce se întîmplă acest caz? Dar nu să le dăm dreptul ...

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Este o părere a dumneavoastră.

Doamna Zinaida Chistruga:

... de la 18 ani.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Este o inițiativă ...

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

... care aveți dreptul ... Și, totodată, această solicitare, pe care dumneavoastră o solicitați, eu cred că este foarte util ca noi să avem această informație de la Ministerul de Interne ...

Domnul Marian Lupu:

Solicitați-o.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

... și de la Camera de Licențiere. Foarte simplu.

Doamna Zinaida Chistruga:

Vă rog.

Domnul Marian Lupu:

Pe linia comisiei solicitați, pentru a doua lectură, aceste statistici, aceste informații.

Alte întrebări nu sînt.

Vă mulțumesc, stimate coleg.

Stimați colegi ...

Domnul Cimbriciuc a prezentat și raportul asupra proiectului, și raportul comisiei. Și, în condițiile acestei prezentări, mulțumindu-l pe colegul nostru, vreau să supun votului dumneavoastră aprobarea în primă lectură a proiectului nr.305. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Pregătiți, vă rog, pentru lectura a doua.

Și rămîne ultimul proiect spre examinare pentru ziua de astăzi, în afară de acele care vor fi examinate mâine. Proiectul de Lege nr.3099 pentru modificarea și completarea Codului funciar. Inițiativa unui grup de deputați. Prezintă domnul Grișciuc.

Domnul Simion Grișciuc – Frațiunea PLDM:

Stimate domnule Președinte,

Dragi colegi,

Am onoarea să vă prezint proiectul de Lege nr.3099, care prevede modificări la Codul funciar în vederea precizării terenurilor care fac parte din categoria de terenuri cu destinație agricolă, scopul principal utilizarea acestora.

Noua redacție a articolului 36 din Codul funciar se propune luînd în considerare faptul că redacția actuală a acesteia nu prevede explicit care terenuri sînt destinate la categoria terenuri cu destinație agricolă. Este de menționat că pentru desfășurarea activității în scopul obținerii produselor agricole și agroindustriale sînt folosite nu doar terenurile agricole, dar și terenurile ocupate de ferme, agrozootehnice, fățări, depozite, ateliere de reparație, drumuri de deservire etc.

În proiectul de lege apare o noțiune nouă în categoria terenuri cu destinație agricolă și anume „terenurile cu plantație de culturi energetice din plante lemnoase”. În scopul includerii noii categorii este de a spori securitatea energetică a Republicii Moldova prin diversificarea surselor de aprovizionare și de a spori eficiența economică, ecologică și socială a terenurilor din luncile râurilor.

Anume terenurile din luncile râurilor, datorită procentajului de umiditate ridicat, favorizează creșterea culturilor energetice, astfel nu vor fi prejudiciate terenurile cu o bonitate ridicată destinate agriculturii.

În prezent, pe plan mondial se observă o trecere intensă de la sursele energetice tradiționale la sursele de energie alternative, tendință impulsionată de diminuarea rezervelor de combustibili fosili și majorările consecutive ale prețurilor.

Potrivit obiectivelor Uniunii Europene, pînă în 2020, aproximativ 20 la sută din sursele de energie trebuie să provină din surse de energie regenerabilă, iar o sursă importantă de energie este biomasa.

Biomasa este principala resursă de energie alternativă și în Republica Moldova. La momentul actual, potențial de valorificare a biomasei se regăsește într-o gamă largă de resurse, precum sînt: vegetația forestieră, deșeurile agricole, animaliere, reziduurile de la culturile agricole arborescente, deșeurile municipale și culturile energetice. La nivel local problema energetică încearcă parțial a fi

rezolvată prin utilizarea paielor. În Republica Moldova fiind, în prezent, înregistrați circa 30 de producători de brichete și pelete, care dispun de capacități de circa 500 de tone pe an.

În cazul producerii pe scară largă în mai multe țări se recomandă utilizarea plantelor energetice în calitate de materie primă, spre exemplu salcia energetică, plopul energetic etc.

Specialiștii afirmă că, în condițiile climatice ale Republicii Moldova, ar putea fi cultivate plopul energetic și salcia energetică în luncile râurilor, acolo unde creșterea plantelor agricole este supusă riscurilor inundațiilor, dar unde cantitatea de umiditate a solului este suficientă pentru a genera cantități mari de biomasă într-un timp foarte scurt, de numai doi ani.

Mai mult, cele trei viituri în ultimii 12 ani de pe Prut și Nistru, în 1998, 2008, 2010, în urma cărora au fost inundate suprafețe imense de luncă, au demonstrat că în agricultura performantă în luncile acestor râuri, fără investiții mari, este problematică.

Salcia energetică și plopul energetic sînt două plante cultivate în multe țări pentru proprietățile lor calorice superioare. Brichetele sau peletele fabricate din aceste plante ard mai bine decît lemnul, iar eficiența lor energetică se apropie mult de cea a cărbunilor care se importează. Pentru comparație am putea vedea că puterea calorică a unu kilogram de plop este de 4,95 kilowați, a unu kilogram de salcie – de 5,7 kilowați. Și ca să comparați cu un kilogram de cărbune este de 6,3 kilowați.

De asemenea, conform calculelor la un hectar ... veniturile care le generează un hectar de grîu am putea să afirmăm că am putea obține un profit brut de maximum 3 000 de lei, la un hectar de porumb profitul brut ar putea fi de 3 600 de lei, însă venitul brut din cultivarea unui hectar de salcie energetică sau plop ar putea fi în jur de 6 000 de lei.

Ținînd cont de cele menționate anterior, facilitatea creării de plantații energetice pe o parte din terenurile luncilor, râurilor va spori din punct de vedere economic eficiența folosirii acestor terenuri, va diversifica producerea în agricultură din punct de vedere a securității energetice, va reduce dependența de resurse energetice de import.

Din punct de vedere ecologic, va facilita sporirea fertilității solurilor, va proteja în aceste soluri desalinizarea și va stoca cantitățile semnificative de carbon.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Rog să susțineți prezentul proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Întrebări, stimați colegi? Nu sînt.

Mulțumesc.

Ba, da. Microfonul nr.2.

Domnul Gheorghe Popa:

Domnule autor,

Spuneți, vă rog, dacă ați luat cunoștință de avizul Guvernului referitor la inițiativa dumneavoastră? Fiindcă, în cadrul ședinței comisiei, noi am examinat, în lipsa dumneavoastră, această inițiativă legislativă. Prima întrebare.

Și a doua întrebare. Nu credeți că, pentru a promova astfel de concept, este nevoie de a adopta o lege specială? Nu este numai decît să facem o modificare la articolul 36 din Codul funciar.

Și, în acest context, eu am propus, astăzi, înainte de a începe ședința în plen, ca să amînăm examinarea, fiind făcute anumite eforturi pentru promovarea unui proiect de lege special în promovarea acestui concept.

Domnul Simion Grișciuc:

Mulțumesc pentru întrebare.

Domnule Popa,

Vreau să zic că am luat cunoștință de avizul Guvernului, așa cum m-ați întrebat. Ba mai mult ca atît, vreau să vă zic că prezentul proiect de lege a fost elaborat în strînsă corelație cu specialiștii de la Ministerul Agriculturii, dînșii agreează varianta în care este. Ulterior, tot domniile sale au menționat că vor lucra la aprobarea mai multor regulamente, care vor reglementa bonitatea solului pe care urmează să fie plantate asemenea culturi.

De asemenea, o să trec și la întrebarea a doua. Să vă zic că aș fi de acord cu dumneavoastră, este necesar ca în Republica Moldova să avem o lege organică care ar reglementa salcia energetică sau cultura salcia energetică, sau a plopului energetic, însă, la momentul actual, noi avem deja în jur de 500 de hectare plantate cu salcie energetică și plop, care nu sînt reglementate legal, sînt pe terenuri agricole care nu au reglementare.

De aceea, eu consider că modificarea în Codul funciar va îmbunătăți starea lucrurilor. Ulterior, sînt de acord că, ar fi trebuit să venim cu o lege organică ce vizează salcia energetică.

Domnul Marian Lupu:

Bine.

Mulțumesc.

Domnul Gheorghe Popa:

Adică, noi legiferăm acțiunile nelegitime, care au fost făcute pînă în prezent, prin inițiativa dumneavoastră? Așa trebuie de înțeles.

Domnul Simion Grișciuc:

Domnule Popa,

Într-adevăr, este relevantă întrebarea dumneavoastră. Dar vreau să vă zic că progresul tehnico-științific și activitățile economice, care rulează în zilele actuale, ne impun, practic, să venim cu renovarea cadrului legal. În situația respectivă, dacă cetățenii noștri, dacă lumea deja a plantat, noi sîntem obligați să ne conformăm, să

le demonstrăm că sînt ilegale în situația în care sînt ilegale acțiunile lor. Dar dacă noi avem o eficiență economică, eu cred că ar fi trebuit să legalizăm și să elaborăm cadrul legal respectiv.

Domnul Gheorghe Popa:

Stimate coleg,

Indiferent cum va fi votată inițiativa legislativă, totuși aș sugera ca, pe viitor, să revenim la elaborarea unei legi speciale, pentru a fi extins cadrul legal.

Domnul Marian Lupu:

Am înregistrat.

Domnul Simion Grișciuc:

Cu mare plăcere, dacă mă acceptați, pot să vin în grupul de lucru.

Domnul Marian Lupu:

S-a menționat.

Alte întrebări? Nu sînt.

Mulțumesc.

Rog comisia.

Domnul Nicolae Olaru – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului funciar, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de un grup de deputați și expune următoarele.

Proiectul de lege prevede includerea în categoria terenurilor cu destinație agricolă a plantațiilor de culturi energetice din plante lemnoase. Astfel, se propune completarea articolului 36 alineatul (2) litera a) cu noțiunea sus-numită.

Scopul includerii acestei subcategorii, conform argumentelor aduse de autori, este de a spori securitatea energetică a Republicii Moldova prin diversificarea resurselor de aprovizionare și de a spori eficiența economică, ecologică și socială a terenurilor din luncile râurilor, care au un potențial de umiditate ridicat, fapt ce favorizează creșterea culturilor energetice.

La acest proiect de lege toate comisiile permanente ale Parlamentului au prezentat avize pozitive. Totodată, Comisia securitate națională, apărare și ordine publică a condiționat emiterea avizului pozitiv al Guvernului. Iar Comisia drepturile omului și relații interetnice, Comisia economie, buget și finanțe și Comisia juridică, numiri și imunități au prezentat unele propuneri de îmbunătățire.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului consideră că trebuie să existe o legislație specială pentru culturile energetice. Iar pentru ca plantațiile de culturi energetice să nu afecteze alte domenii importante ale economiei este necesară fundamentarea politicii statului în acest domeniu sub aspect organizatoric, economic, legislativ și normativ, concluzionînd că, pentru

acoperirea cadrului legal național cu reglementări adecvate în domeniul culturilor energetice, se impune adoptarea unei legi speciale. Direcția prezintă și unele propuneri și obiecții care se referă la textul proiectului și la respectarea cerințelor tehnicii legislative.

În rezultatul dezbaterilor, cu participarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, membrii comisiei au ajuns la concluzia că proiectul de lege este bine venit și trebuie susținut, însă necesită o îmbunătățire esențială.

Astfel, în alineatul (1) al articolului 36, care specifică că terenurile cu destinații agricole sînt folosite în scopul obținerii de produse agricole și pentru amplasarea obiectivelor de infrastructură a agriculturii, e necesar de adăugat: și în scopul obținerii produselor energetice.

De asemenea, pentru a nu afecta obținerea produselor agricole, care este destinația principală a terenurilor agricole pentru dezvoltarea economiei și siguranța alimentară a Republicii Moldova, este necesar de specificat că plantațiile de culturi energetice din plante lemnoase pot fi cultivate doar pe terenurile slab productive: fînețe, pășuni înmlăștinite, sărăturile inundabile etc., cu gradul de evaluare a fertilității naturale a solului pînă la 40⁰.

Cu concluziile expuse de comisie, avînd și acordul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, se propune Parlamentului proiectul de Lege cu numărul de intrare 3099 din 19 decembrie 2012 spre adoptare în primă lectură.

Pentru lectura a doua, comisia va veni cu propuneri concrete de îmbunătățire a acestui proiect de lege.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc.

Întrebări? Nu sînt.

Înainte de procedura de vot, luare de cuvînt, domnul Balan.

Domnul Ion Balan – Frațiunea PLDM:

Domnule Președinte,

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Așa cum Republica Moldova este independentă... de importurile de energie electrică, gaz, cărbune și păcură, dependentă, identificarea metodelor noi de înlocuire a acestora este una din prioritățile de bază pentru țara noastră.

De asemenea, acest obiectiv face parte și din angajamentul de reformare a sectorului energetic pe care noi ni l-am asumat solemn în cadrul Programului de activitate al Guvernului „Integrare Europeană: Liberate, Democrație, Bunăstare”.

Mai mult ca atît, în ultimii 2 ani, în Republica Moldova a început un proces de implementare a tehnicii și tehnologiilor de prelucrare a resturilor vegetale și a biomasei pentru producerea energiei termice care, în condițiile nivelului de trai, în Republica Moldova au un cost mai ieftin decît cărbunele, gazul sau energia electrică.

Pentru asigurarea cu materie primă necesară trebuie însă să diversificăm sursele de obținere a acesteia.

Modificarea Codului funciar și includerea în acesta a plantațiilor de culturi energetice din plante lemnoase va da posibilitatea mai multor proprietari de terenuri cu bonitatea scăzută, terenuri amplasate pe pante și erodate în urma ploilor, terenuri din lunca râurilor, să sădească culturi energetice din plante lemnoase ca salcia energetică, plopul și alte specii și vor soluționa două probleme.

În primul rând, includerea în circuitul agricol a terenurilor care stau astăzi neprelucrate.

În al doilea rând, energie termică mai ieftină atât pentru casnici, cât și pentru întreprinderi comerciale și obiecte de menire socială.

Această inițiativă este binevenită, în primul rând, pentru proprietarii terenurilor din lunca râurilor Prut și Nistru, care, din cauza umidității sporite, precum și a altor factori climaterici obțin un profit mic în urma prelucrării și plantării cu culturi agricole tradiționale.

De asemenea, inundațiile din ultimii ani au provocat pagube enorme, după ce au fost distruse sute de hectare de semănături. Înlocuirea culturilor agricole tradiționale cu plantații de culturi energetice va contribui la evitarea degradării solului și stoparea alunecărilor de teren.

Culturile energetice nu sînt pretențioase și pot fi sădite atât în locuri mlăștinoase, cât și în solurile unde predomină argila și nisipul.

De asemenea, plantarea culturilor energetice sînt foarte rentabile din punct de vedere al profitului și nu necesită multă muncă și îngrijiri speciale.

Conform calculelor, un hectar de plantații energetice pot da un profit de maxim 6 mii de lei, ceea ce nu se compară cu profitul care se obține de la alte culturi de cîmp cum este grîul, porumbul, floarea soarelui și altele.

Specialiștii spun că printre avantajele superburiuierilor se numără faptul că ele se cultivă o singură dată și se pot exploata anual pentru o perioadă de pînă la 25 de ani, ceea ce califică aceste plante să fie considerate surse de energie regenerabilă.

După prelucrarea și transformarea lor în pelete sau brichete superburiuierile, cum mai sînt numite aceste culturi, pot înlocui încălzirea cu lemne, cu motorină sau cu gaz, reducînd astfel poluarea mediului.

În plus, încălzirea cu produse din plante energetice este de 5 ori mai ieftină decît cea cu motorină și cu 30 – 40% decît cea cu gaz.

Un alt avantaj imediat ar fi protejarea pădurilor, pentru că nu ar mai fi necesare tăierile masive de copaci pentru lemne de foc.

Salcia, de exemplu, crește la înălțimea de 7 metri, iar un hectar produce 40 de tone de material lemnos pe an.

În contextul celor menționate mai sus, propun să susținem acest proiect în interesul țării și al populației în ansamblu.

Vă mulțumesc de atenție. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Proiectul nr.3099. Cine este pentru aprobarea acestui proiect în primă lectură rog să voteze. Mulțumesc.

Proiectul nr.3099 este aprobat în primă lectură.

De aici încolo sîntem la Ora întrebărilor, stimați colegi.

Vom începe cu prezentarea răspunsurilor la întrebările adresate anterior de către reprezentanții corpului de deputați.

Avem 3 invitați astăzi pentru a oferi răspunsuri la mai multe întrebări – vreo 6 – 7 întrebări.

Este domnul ministru al mediului Gheorghe Șalaru, pe care îl invit la tribuna centrală, pentru a prezenta răspunsuri la întrebările înaintate anterior de domnul Simion Grișciuc, în legătură cu ”Garma-Grup” și în legătură cu Primăria Hîncești. Deci domnul ministru o să facă referință la aceste subiecte.

Domnule ministru,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Șalaru – ministrul mediului în exercițiu:

Domnule Președinte,

Stimați deputați,

La solicitarea domnului Grișciuc, deputat în Parlamentul Republicii Moldova, expusă în cadrul ședinței de plen a Parlamentului din 21.02.2013 privind prezentarea informației privitor la aprobarea finanțării de către Consiliul de Administrare a Fondului Ecologic Național a proiectului ”Întreprinderea de prelucrare a deșeurilor animaliere și agricole cu captarea biogazului, producerea energiei electrice și obținerea îngrășămintelor organice” din satul Fîrlădeni, raionul Hîncești, beneficiară – SRL ”Garma-Grup”, și proiectul ”Restabilirea și modernizarea sistemului de iluminat stradal în orașul Hîncești”, beneficiar – Primăria Hîncești, Ministerul Mediului vă informează următoarele.

Ținînd cont de faptul că prelucrarea deșeurilor pentru țara noastră este o problemă importantă și, prin realizarea proiectului, va fi redusă cantitatea deșeurilor generate în regiune, care provoacă impactul asupra mediului și sănătății umane, de către Consiliul de Administrare a Fondului Ecologic Național al Ministerului Mediului a fost luată decizia privind susținerea acestui proiect.

La examinarea proiectului a fost luat în considerație și faptul că realizarea proiectului va contribui la producerea energiei din sursele regenerabile de energie și, drept consecință, la reducerea consumului de combustibil convențional în bilanțul energetic și, respectiv, la reducerea poluării mediului, ceea ce va conduce la soluționarea problemelor ecologice, sociale și economice ale țării noastre. Concomitent, realizarea proiectului va contribui la implementarea legislației în vigoare, în particular, a Legii energiei regenerabile nr.160 din 12.07.2007 și a Legii nr.142 din 02.07.2010 cu privire la eficiența energetică.

Este necesar de menționat, de asemenea, că susținerea proiectului a fost solicitată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare prin scrisorile nr.16371 din 06.06.2010 și nr.17131/5 din 07.07.2010. Ca urmare, în baza setului de documente depus de Ministerul Mediului, Consiliul de administrare a fondului ecologic național a aprobat în perioada 2010 – 2011 suma de 12 milioane lei pentru cofinanțarea implementării proiectului menționat. Suma a fost aprobată în trei etape și alocată în tranșe, conform volumelor de lucrări executate.

Iată, chiar cu câteva minute înainte, domnul Grișciuc a vorbit aici despre schimbarea legii... Codului funciar și despre promovarea salciei energetice pentru a diminua folosirea energiei convenționale, pentru a promova energia regenerabilă – salcia energetică.

Eficiența economică, socială și ecologică a acestui proiect presupune următorii indicatori. De la ambele fermentoare, care au un volum de 8000 metri cubi, se planifică obținerea a 18000 metri cubi de gaz pe zi, de biogaz. Biogazul obținut va fi utilizat după cum urmează: 400 metri cubi pe zi pentru producerea energiei termice; 8400 metri cubi/zi – pentru producerea energiei electrice, 9200 metri cubi pe zi – pentru asigurarea infrastructurii întreprinderii și obiectelor sociale din satul Fîrlădeni.

Lucrările de construcție a întreprinderii menționate au demarat în baza proiectului avizat de către toate organele de resort, inclusiv de protecția mediului, prin avizul pozitiv al expertizei ecologice de stat, eliberat prin scrisoarea nr.05...5...300... 3485 din 11.05.2010. Pentru examinarea și avizarea proiectului tehnic au fost prezentate următoarele documente: procesul – verbal din 26.01.2010....

Domnul Marian Lupu:

Stimate domnule ministru,

Nu vă supărați, aveți limita regulamentară pînă în 3 minute la fiecare întrebare. Toate detaliile tehnice, dacă autorul întrebării este interesat, i le transmiteți în mod scris.

Domnul Gheorghe Șalaru:

Deci toate documentele necesare...

Domnul Marian Lupu:

Chintesență.

Domnul Gheorghe Șalaru:

... sînt prezente. Referitor la controlul executat asupra realizării proiectului, vă informăm că, în perioada 2010 – 2012, construcția obiectului a fost supravegheată de către Inspekția Ecologică Hîncești. Construcția obiectului se desfășoară în conformitate cu proiectul tehnic aprobat. Au fost instalate două rezervoare în volum de 1800 m³ pentru stocarea și amestecarea masei biologice, două rezervoare a câte 4800 m³ pentru fermentarea biomasei și obținerea biogazului, 4 acumulatori existente amenajate în volum de 18000 m³ pentru stocarea scurgerilor limpezite, preconizate ca îngrășămînt și irigarea terenurilor agricole.

Cît privește proiectul ”Restabilirea și modernizarea sistemului de iluminat stradal din orașul Hîncești”, acesta a fost aprobat spre finanțare de către Consiliul de Administrare a FEN cu suma de 1 milion 250 mii lei. Lucrările au demarat în baza documentației tehnice, elaborate de către ”Energoproiect” și avizată de toate

organele de resort, inclusiv de protecția mediului și Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor.

Proiectul prevede implementarea soluțiilor cu leduri pentru iluminat care implică o serie de beneficii în domeniul mediului și a dezvoltării durabile. Consumul de energie electrică este redus cu peste 70% și aceasta contribuie la reducerea poluării și la conservarea combustibililor fosile cu efecte dezastruoase asupra mediului. La construcția și utilizarea ledurilor nu se folosesc materiale toxice, precum mercur, plumb sau tungsten, spre deosebire de tuburile fluorescente, lămpile cu vapor de mercur și cele de sodiu, respectiv cele cu incandescență. Durata de viață a ledurilor este de 5 ori mai mare și contribuie la reducerea deșeurilor provenite de la lămpile uzate.

În condițiile crizei economice mondiale, ale epuizării resurselor energetice, bazate pe combustibili fosili, și exacerării fenomenului încălzirii globale, eficientizarea consumului energetic a devenit o problemă prioritară. Menționăm că implementarea acestui proiect nu a fost finalizată, pînă în momentul de față minfin fiind alocate 4 tranșe în sumă totală de 1 milion 34 875 lei. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Marian Lupu:

Da, mulțumesc.

Aveți un minut la dispoziție pentru fiecare întrebare, ca să dați o reacție.

Microfonul nr.4.

Domnul Simion Grișciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate domnule ministru,

Să recunosc că aveți o viteză teribilă în a citi, în a lectura, că așa și nu am înțeles. Spuneți-mi, vă rog, să luăm (*rîsete în sală*) pas cu pas, dacă să vorbim despre Hîncești, despre iluminatul stradal, spuneți-mi, vă rog, în care categorie de proiecte se încadrează iluminatul stradal, cu finanțarea din Fondul Ecologic Național? Și dacă eu, ca un cetățean simplu, aș putea să-mi cumpăr o mașină hibrid, care este electrică, să beneficiaz de bani din Fondul Ecologic Național?

Domnul Gheorghe Șalaru:

Stimate domnule deputat,

Dumneavoastră m-ați ajutat prin legea precedentă, deoarece dumneavoastră nouă, aici, ne-ați spus că avem niște angajamente, că avem vectorul european, că, către anul 2020, cel puțin 20% din energia produsă și consumată în Republica Moldova trebuie să fie de proveniență... energie regenerabilă.

Aceasta este și pentru primul, și pentru al doilea proiect. Protecția mediului înseamnă și diminuarea folosirii acestei energii din fosile...

Domnul Simion Grișciuc:

Domnule ministru,

Cu tot respectul, o să-mi permit să vă întrerup. Dacă nu vă supărați...

Domnul Gheorghe Șalaru:

Eu vă permit, fiindcă...

Domnul Simion Grișciuc:

În situația respectivă, trebuie să modificăm Regulamentul și Ghidul Fondului Ecologic, pentru că iluminatul stradal nu se încadrează în finanțarea din Fondul Ecologic. Noi avem expres stabilit în ghid care domenii sînt finanțate din Fondul Ecologic...

Domnul Gheorghe Șalaru:

În primul rînd...

Domnul Simion Grișciuc:

...și aceasta nu se încadrează.

Domnul Gheorghe Șalaru:

...noi avem 7 categorii...

Domnul Simion Grișciuc:

Exact.

Domnul Gheorghe Șalaru:

...și în prima categorie, unde este vorba despre protecția mediului...

Domnul Simion Grișciuc:

Da, soluționarea problemelor ecologice, asociate cu dezvoltarea durabilă...

Domnul Gheorghe Șalaru:

Iată, utilizarea energiei regenerabile sau micșorarea utilizării fosilelor, aceasta duce la diminuarea procesului de încălzire globală, a procesului de seră, și este, de fapt, o acțiune de protecție a mediului.

Domnul Simion Grișciuc:

Spuneți-mi, vă rog...

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Stimate domnule Grișciuc,

Regulamentul spune foarte clar: la solicitare a venit persoana solicitată, 3 minute a prezentat informația, 1 minut deputatul care a venit anterior cu întrebarea poate să dea o apreciere: da sau nu.

Aceasta deja s-a transformat în 10 minute de discuții. Nu vă supărați, dar eu sînt obligat să urmez Regulamentul. O-bli-gat. În rest, dacă sînt adițional întrebări, le adresați, sau interpelări, ține de competența și dreptul dumneavoastră, fiindcă mai avem încă...

Domnule ministru,
Vă mulțumesc.
Domnule Grișciuc,
La fel.

În continuare, o invit la tribuna centrală pe doamna Tatiana Potîng, viceministru al educației, pentru a oferi răspunsurile la două întrebări: una înaintată de doamna Stella Jantuan, privind cazul Gimnaziului Moldovenesc din satul Valea Perjei, și cealaltă înaintată de domnul deputat Ion Cebanu, privind ”Fii mesager al Marii Uniri”, dacă nu greșesc. Astea erau subiectele.

Doamnă viceministru,
Vă rog.

Păi, stați puțin, domnule Ceban... Audiem răspunsul, după aceasta vă dau cuvîntul dumneavoastră. Nu este invers. (*Rumoare în sală.*)

Cum nu? Apoi, s-a înregistrat, ați solicitat informația la subiectul acesta.

Bine. Ministrul nu a venit, este doamna viceministru. (*Rumoare în sală.*)
Dacă dumneavoastră nu vreți să auziți de la doamna... contează mesagerul, dar nu substanța, e una. Atunci îmi spuneți că nu doamna viceministru...

Acceptați sau insistați? (*Rumoare în sală.*)

Bine. Atunci întrebarea aceasta...

Doamnă viceministru,

Întrebarea dată, de pe ordinea de zi sau din Ora întrebărilor de astăzi, decade.

Îi transmiteți, vă rog, doamnei ministru că domnul deputat a adresat solicitarea doamnei ministru și insistă neapărat să fie Domnia sa. Deci rămîne doar întrebarea adresată de doamna Jantuan. Situația în cazul satului Valea Perjei. Vă rog.

Doamna Tatiana Potîng – viceministru al educației în exercițiu:

Domnule Președinte,

Stimați domni deputați,

De fapt, la adresa Ministerului Educației a parvenit, ieri, solicitarea din partea deputatului Ion Cebanu și eu acum sînt, eram pregătită să răspund acestei solicitări. Solicitarea din partea doamnei deputat Stella Jantuan nu a fost pentru, cel puțin așa scria în această interpelare, nu a fost pentru prezență în Parlament și noi pregătim, pentru că acolo aveam termen 5 zile, noi pregătim un răspuns pentru doamna deputat în termenul prevăzut acolo. Deci vă răspundem.

Domnul Marian Lupu:

Microfonul nr.3.

Doamna Stella Jantuan – Frațiunea PDM:

Mulțumesc.

Îmi pare foarte rău că sîntem, deputații, puși într-o asemenea situație, pentru că, oricum, așteptam astăzi un răspuns din partea Ministerului Educației și ministrul care trebuia să vină și să răspundă la aceste întrebări. Și acum sînt în situația că s-a pregătit răspuns doar la o singură întrebare și la întrebarea adresată

de mine, care este destul de importantă și cunoașteți cred că situația. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Tatiana Potîng:

Da, eu pot să răspund. Eu pot să... Pentru că am citit această interpelare, dar, repet, termenul prevăzut...

Domnul Marian Lupu:

Bine. Nu-i... Eu consider și dacă toată lumea cade de acord...

Doamna Stella Jantuan:

Totuși...

Domnul Marian Lupu:

...eu consider că substanța întrebării abordate este de o importanță deosebită.

Doamna Stella Jantuan:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Și dacă și autoarea întrebării acceptă, să-i permitem pînă joia viitoare ministerul să pregătească...

Doamna Stella Jantuan:

Da, pentru joia viitoare, atunci.

Domnul Marian Lupu:

Ca și...

Doamna Stella Jantuan:

Vă rog frumos...

Domnul Marian Lupu:

La celălalt subiect și joia viitoare.

Doamna Stella Jantuan:

Da, și joia viitoare să vină ministerul cu...

Domnul Marian Lupu:

Ne reîntîlnim în această sală. (*Rumoare în sală.*)

Doamna Tatiana Potîng:

Mulțumesc.

Doamna Stella Jantuan:

Mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumesc, doamnă viceministru.

Domnul Andrei Pîntea, Procuror General interimar, cu răspunsuri la întrebările adresate de domnul Ion Ceban și domnul Alexandr Petkov.

Curtea de Conturi și Ministerul Apărării. Vă rog.

Domnul Andrei Pîntea – Procuror General interimar:

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

La Hotărîrea Curții de Conturi nr.37 din 31 iulie 2012 privind Raportul auditului bugetelor unităților administrativ-teritoriale și gestionării patrimoniului public în Municipiul Chișinău în perioada 2010 – 2011, vă raportează precum că, actualmente, acest raport se află în fază de verificare. Sînt verificate toate aspectele invocate în acest raport.

Inclusiv se verifică legalitatea gestionării patrimoniului public, respectarea legislației de către administrația publică locală la înstrăinarea terenurilor aferente din domeniul public, legalitatea activității Direcției Generale Transport Public și Căi de Comunicații, colectarea plăților informale, instituții de învățămînt, elaborarea și înregistrarea certificatelor de urbanism și a autorităților de construcție.

De asemenea, controlului sînt supuse și alte aspecte, precum ar fi neasigurarea acumulării integrale a veniturilor provenite din dividendele aferente cotei de participare în societățile pe acțiuni, privatizarea spațiului supranormativ, privatizarea fondului de imobil nelocuibil și alte aspecte precum ar fi contracte de locațiune în cadrul cărora Curtea de Conturi a constatat anumite deficiențe.

Ceea ce ține de efectuarea managementului fondului funciar, alte aspecte de management, ține de competența administrației publice locale care va revizui activitatea sa în acest aspect.

Dacă sînt întrebări.

Domnul Marian Lupu:

Da. Vă rog, microfonul nr.4.

Domnul Ion Ceban:

...Procuror,

Eu vreau să vă întreb, deci dumneavoastră spuneți că acum aceste lucruri sînt în examinare. Raportul vizează anii de activitate 2010 – 2011. Noi sîntem în 2013. Dumneavoastră știți foarte bine că aici este vorba nu de 10, nu de 20, nu de 50, este vorba de sute de încălcări în administrarea banului public, administrarea patrimoniului public și tot așa mai departe.

Eu vreau să vă întreb dacă aveți, eventual, cauze penale, dacă aveți ceva deja finalizat? Pentru că, vă reamintesc, fiți foarte atent, nerespectarea procedurilor legale de achiziții publice – 330 milioane lei. Deci repet – 330 milioane lei. Nu un leu, nu 10, nu un milion, nu 50, dar 330. Este o sumă enormă. Prejudicierea bugetului – 14 milioane lei doar din achiziții publice. Aceasta ceea ce este la suprafață. Și aici sînt foarte multe încălcări.

Deci, uitați-vă, primăria întoarce.

Domnul Marian Lupu:

Nu, ei...

Domnul Ion Ceban:

Și...

Domnul Marian Lupu:

Citiți raportul care l-au ...ei.

Domnul Ion Ceban:

Nu, eu doar vreau să înțeleg.

Domnul Marian Lupu:

Răspunsul care ar dori să-l aibă domnul deputat este. Trebuie de văzut cînd acest raport a fost prezentat, fiindcă el automat se prezintă și la Procuratură.

Domnul Ion Ceban:

Aproape un an în urmă.

Domnul Marian Lupu:

Un an în urmă. Dacă aveți informații, domnule Pîntea, conform acestui raport, dacă au fost, s-a ajuns undeva, cauze, ne cauze penale, investigații. Asta-i.

Domnul Andrei Pîntea:

Am înțeles, domnule Președinte.

Stimate domnule deputat,

Deci, la momentul actual, mă repet, raportul Curții de Conturi se află în fază de examinare. Persoane învinuite, bănuite la acest compartiment, nu sînt în cadrul procesului respectiv.

Domnul Ion Ceban:

Puteți să-mi explicați de ce nu sînt? Pentru că este vorba de zeci și sute de milioane de lei. Eu am o întrebare: cine este ordonatorul principal de credite în Municipiul Chișinău? Primarul General Dorin Chirtoacă?

Ați încercat să... în baza acestor informații, pentru că există tot temeiul pentru intentarea dosarului penal pe utilizarea ne conform legislație a banului public și pe gestionarea proastă a patrimoniului, prejudicierea bugetului municipal.

Sînt lucruri și acuzații foarte grave.

Domnul Marian Lupu:

Da. Eu, în acest caz am o propunere. Să uzați, domnule deputat, de toate drepturile și toate pîrghiile date, inclusiv dacă e nevoie de informații detaliate, știți că aveți dreptul, ca deputat, ați mers și la procurorii care examinează acest lucru pentru... sau faceți întrebările respective pentru a avea tot spectrul de informații.

Astăzi, constatăm, ca răspuns la întrebarea dumneavoastră, că nu există bănuți, nu există învinuți, nu există dosare.

Domnul Ion Ceban:

Există examinare.

Domnul Marian Lupu:

Există examinare.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

Dumneavoastră, ca fost ministru al economiei, știți foarte bine ce înseamnă acest document și aici sînt, într-adevăr, lucruri strigătoare la cer și pentru aceasta cineva trebuie să poarte răspundere.

Și mă interesează de ce în acest răstimp nu au fost și nu este nimeni pus sub învinuire, pentru că se examinează. Se examinează, e un lucru bun.

Dar poate să se examineze și 5, și 10 ani. Sînt constatări clare.

Domnul Marian Lupu:

Am fixat. Am fixat acest lucru, stimați colegi.

Mai departe vedeți care sînt acțiunile, interpelările, vizitele, pentru a obține informațiile detaliate.

Domnul Ion Ceban:

O întrebare și...

Domnule Procuror interimar,

Spuneți-mi, vă rog, cît timp este necesar Procuraturii ca să finalizeze examinarea acestor lucruri și să ne prezinte cine și cum se face vinovat, dar vă spun că vinovat se face ordonatorul principal de credite și cînd veți veni cu o nouă informație în plenul Parlamentului?

Domnul Andrei Pîntea:

Deci, la momentul actual, nu poate fi fixat un termen concret, pentru că în lucru se află mai multe chestiuni din acest raport. Eu vreau să fie clar, deci nu putem să confundăm prejudiciul cauzat în raport în materie penală sau nu putem să numim acel prejudiciu care a fost invocat.

Domnul Marian Lupu:

E clar.

Domnul Andrei Pîntea:

În raportul Curții de Conturi...

Domnul Marian Lupu:

Domnule Pîntea și domnule Ceban,

Eu vreau să vă ușurez puțin sarcina. Deci este întrebarea respectivă, tratați-o ca o întrebare adresată. Mai bine ar fi cazul la concret, la retur, când o să fiți la locul de muncă, dați poruncă, subalternii văd cum dau o apreciere de perspectivă și îi dați un răspuns domnului deputat.

Cred că aceasta ar fi cel mai bine decât... Se simte, domnul Pîntea nu are această informație la moment și poate e și firesc acest lucru, dar haideți să încercăm să introducem o claritate... Cam așa. De acord? Luăm acest angajament? De acord.

Mulțumesc.

Domnul Ion Ceban:

Nu pot, domnule Președinte. Nu pot să fiu de acord.

Domnul Marian Lupu:

Nu...

Domnul Ion Ceban:

Dar eu sper foarte sincer...

Domnul Marian Lupu:

Reieșim și din situație.

Domnul Ion Ceban:

Procuratura va examina și va veni, în cel mai scurt timp, cu...

Domnul Marian Lupu:

Am fixat.

Domnul Ion Ceban:

...lucru la acest capitol.

Domnul Marian Lupu:

Am fixat. Și cea de a doua întrebare domnule Pîntea, de la domnul Petkov. Armata Națională, armamentul, ceea ce era acolo în calitate de conținut.

Domnul Andrei Pîntea:

Ce ține de comercializarea armamentului și munițiilor, cauza penală, vă pot raporta. Deci la 05.07.2011 și 23.08.2011, Compania „Latspeeksports” din orașul Riga, Letonia, în persoana directorului Ivo Anton deci a încheiat un contract cu Ministerul Apărării al Republicii Moldova, reprezentat de domnul Afanasie Dăscălescu, deci au încheiat două contracte. Unul în valoare de 31 milioane 709 mii lei și 6 milioane 612 mii lei pentru cumpărarea activelor din Armata Națională, potrivit hotărîrii Parlamentului Republicii Moldova, cu modificările ulterioare.

Deci la realizarea armamentului și munițiilor pe contractele cu compania respectivă, Ministerul Apărării a ținut cont de valoarea estimativă a articolelor stabilite în actele normative expuse.

Deci la 08.07.2011 și 06.09.2011, Comisia interdepartamentală de control asupra exportului...

Domnul Marian Lupu:

Nu. Domnule Pîntea,

Nu vă supărați, vă rog.

Ia să verificăm cu autorul întrebării. Aici e scris așa: a fost solicitată prezentarea informației privind rezultatele sesizării referitor la intențiile ministrului apărării de a vinde un lot de armament din dotarea Armatei.

Așa-i sau nu-i așa? Deci eu înțeleg că era vorba nu de ceea ce... doi, trei, fiindcă a lucrat Comisia de anchetă, dar de intențiile curente sau niște informații curente. Poate ne specificați mai precis, domnule Petkov?

Microfonul nr.2.

Domnul Alexandr Petkov:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Procuror General,

Vedeți care-i problema. Deci eu am întrebat în condițiile în care contractantul sau intermediarul respectiv leton pe data de 12 decembrie 2011, a informat Ministerul Apărării precum că reziliază contractul, iar domnul Marinuță, pe data de 4 aprilie, a declarat public că dorește ca contractul să fie executat pînă la capăt, adică să fie livrat armamentul mai departe în Ucraina și în Armenia, eu am întrebat și am sesizat Procuratura Generală unde se duce acest armament dacă partea care a contractat s-a dezis de el? Aceasta era întrebarea.

Și vă mulțumesc foarte mult că ați spus valoarea celor două contracte, le-a auzit toată lumea, pentru că erau, într-un fel, secrete, mă rog. Dar aceasta este situația, că sînt niște rachete care urmează, după decizia domnului Marinuță, să plece în Armenia.

Domnul Marian Lupu:

Da...

Domnul Alexandr Petkov:

Și „Uragan”-uri și, da, „Uragan”-uri în Ucraina.

Domnul Marian Lupu:

Informații în cadrul... la acest subiect.

Domnul Alexandr Petkov:

Da.

Domnul Marian Lupu:

Așa cum întrebarea este pusă, dispuneți, domnule Pîntea? ...

Domnul Alexandr Petkov:

Și v-ați sesizat sau nu, pentru că, vă spun, deci pe 12.12.2011 firma letonă s-a dezis de contractul, l-a reziliat, să zicem așa, da, cerînd banii înapoi.

Domnul Andrei Pîntea:

Am înțeles. Procuratura nu gestionează relațiile contractuale care au caracter civil. Eu m-am referit la relațiile de ordin penal care au fost anchetate de către Procuratură în aspectul respectării obligațiilor funcționale de către persoanele cu demnitate publică implicate în comercializarea armamentului și...

Domnul Marian Lupu:

Aceasta o să fie joia viitoare, în contextul examinării îndeplinirii deciziilor Parlamentului, ca urmare a lucrului comisiilor de anchetă. Iată, acolo sînt 4 sau 5 la număr și, iată, aici o să vă pregătiți.

Dacă nu dispuneți de informația exact așa cum a fost formulată întrebarea din partea colegului, atunci mai bine pregătiți ca și în cazul cu...

Domnul Alexandr Petkov:

Da, eu...

Domnul Marian Lupu:

...doamna Potîng. Mai bine luați informația și veniți joia viitoare...

Domnul Alexandr Petkov:

Da, domnule Președinte.

Domnul Marian Lupu:

...ca să fie clar.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc.

Eu aceasta și am dorit și...

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Procuror General interimar.

Stimați colegi,

Întrebările dumneavoastră.

Microfonul nr.3.

Domnul Alexandr Bannicov – *Fracțiunea PCRM:*

Три недели назад я обращался с просьбой пригласить директора Агентства медикамента. Он, наверное, или не понял вопрос, или – я не знаю, что произошло.

Поэтому я хочу еще раз повторить...

Domnul Marian Lupu:

Давайте.

Domnul Alexandr Bannicov:

...Вопрос и пригласить его в зал заседания на следующее заседание.

Статья 12 пункт о) Закона о медицинских изделиях номер 92 от 2012 года гласит: «Агентство регистрирует медицинские изделия сертифицированные в Республике Молдова.» Медицинские изделия с маркировкой «ЦЕ», сертифицированные нотифицированными органами, опубликованными в официальном журнале ЕС, или аккредитованными органами по оценке соответствия, с которыми заключены международные соглашения о взаимном признании, с внесением их в реестр медицинских изделий.

Так, статья 3 соглашения о проведении согласованной политики в области стандартизации, метрологии и сертификации, подписанное в Москве 13 марта '92 года правительствами стран СНГ гласит, что стороны будут проводить согласованную политику по взаимному признанию аккредитованных испытательных, поверочных, калибровочных и других лабораторий и систем обеспечения качества.

Аналогичное положение находится в Соглашении о принципах проведения и взаимном признании работ по сертификации, совершенное в Краснодаре в том же '92 году.

Вопрос у меня к директору агентства. Почему тогда в приказе директора агентства номер 9 от 12.02.2013 года, то есть этого, в пункте два говорится только о сертификации СЕ и о декларации, о подтверждении данного сертификата, и не слово не говорится о препаратах, которые заводятся из СНГ. И почему эти препараты заставляют сертифицировать по долгосрочному, дорогостоящему пути.

Пускай он придет сюда и ответит на этот вопрос.

Domnul Marian Lupu:

Fixat. O să fie transmis pentru joia viitoare.

Microfonul nr.4.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

Ținând cont de faptul că sînt sume enorme care se alocă pentru reparația capitală sau curentă a drumurilor naționale, solicităm prezența ministrului Șalaru, la una din ședințele următoare cu o informație despre aceea cum sînt cheltuiți banii pentru reparația drumurilor. Unu.

Și doi. Solicităm prezența ministrului finanțelor, pentru a ne informa care este situația în ceea ce privește executarea bugetului pentru anul curent.

Domnul Marian Lupu:

Pentru anul curent.

Domnul Ion Ceban:

Primul trimestru, da.

Domnul Marian Lupu:

Primul trimestru.

Bine. Aceste solicitări au fost înregistrate.

Stimați colegi,

Acestea fiind spuse, declar ședința de astăzi închisă.

Următoarea ședință va avea loc mâine, cu începere de la orele 10.00.

Mulțumesc.

O zi bună în continuare!

Ședința s-a încheiat la ora 14.29.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*